

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 15. XIV aastakäik

1. augustil 1939

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:

Aastas . . . kr.	3.50
Poolaastas . . .	2.00
Välismaale . . .	7.00
Poolaastas . . .	4.00

Toimetus ja talitus

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

$\frac{1}{1}$ lhk.	kr.	40.00
$\frac{1}{2}$ "	"	22.00
$\frac{1}{4}$ "	"	12.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

„SAFIIR“

SISU: Kaubanduslike ettevõtete kohustused puutumatute tagavarade soetamise ja hoidmise alal. Eesti tööstustoodete ekspordist. Maksustamisotsuste läbimõeldamine. Võrdlusandmete kohaldamisest tulumaksustamisel. Tulemas juhend tagavarade arvestamise ja andmete esitamise kohta. Lipp tähistagu käitises tehtavat „kaitse enast!“ tööd! Majanduslike teateid kodu- ja välismaalt. Äride register. Välisbörsid. Kaubahindu. Toiduainete turg. Tallinna fondibörsi kursisedelid.

LEIPZIGI SÜGISMESS 1939

27. augustist kuni 31. augustini

Tunduvad sõiduhinnasoodustused Eesti, Läti, Leedu ja Saksamaa sõiduteedel

Lähemaid teateid annavad

LEIPZIGI MESSIAMET LEIPZIG (Saksamaa) või

AUAMETLIK ESINDUS:

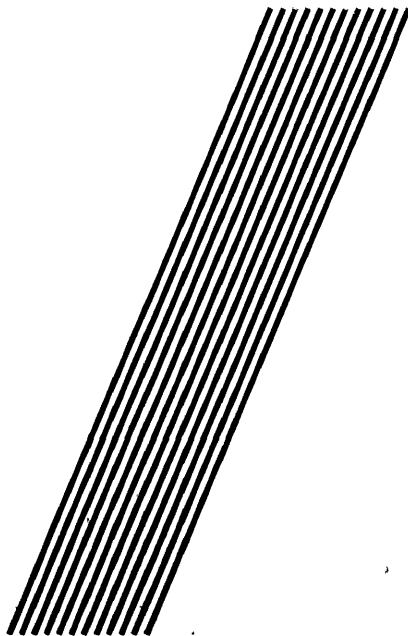
HERBERT E. RENTER

TALLINN, LAI TÄN. 29—6. TEL. 478-35
TELEGR. AADR. „SHIPRENTER“ KL. 10—13

EESTI MEHAANILISE PUUTOOSTUSE

AKTSIA SELTS

A. M. LUTHER

Saaduste müügikohad:

Tallinnas: Vana-Posti tän. 9, telefon 446-16

„ Pärnu maantee 69, telefon 482-60

Esindused provintsis

Kaubanduslike ettevõtete kohustused puutumatu tagavarade soetamise ja hoidmise alal

Majandusministri korraldus, mis on kohuslik kõikidele vastava kauba kauplevatele I, II ja III järgu äridele, kes neid kaupu oma arvel ei impordi. — Erikorraldused tulemas importööride ja tööstuslike ettevõtete kohta. — Tagavarade soetamise tähtajaks kaubanduslikele ettevõtetele, kes impordiga ei tegele, 10. augusti s. a.

Tarviliseks tunnistatud puutumatu tagavarade soetamise eeltööd, mil oleme korduvalt lähemalt peatunud käesoleva ajakirja veergudel, on jõudmas lõpujärku ja on algamas nõutud tagavarade tegelik soetamine ja hoidmine. Oigupoolest on importööridel rea tähtsamate ainete tagavarad juba mõnd aega olemas, kuna Majandusministeerium on sisseveolubade andmisel nõudnud nende soetamist. Nendele ilma otsese seadusliku aluseta tehtud korraldustele järgnevad nüüd juba vastavate seaduste ja määruste alusel antavad korraldused, mis ei piirdu enam ainult importööridega, vaid laienevad ka kõigile neile I, II ja III järgu kaubanduslikele ettevõtetele, kus vastavas määruses nimetatud aineid müüakse, ja samuti ka tööstuslikele ettevõtetele, kus samas nimekirjas loetletud aineid tarvitatakse või toodetakse.

Kaupmees- ja töösturkonnal on seepärast tingimata tarvis täpselt tunda vastavat seaduse ja määruseandlust. Seepärast olgu siinkohal loetletud seni ilmunud vastav seadus ja selle põhjal antud määrused ja need korraldused, mis üldiseks teadmiseks Riigi Teatajas on avaldatud. Need on:

Tarbeainete tagavarade soetamise seadus (RT nr. 40 — 1939. a.). Tarbeainete tagavarade soetamise seaduse teostamise määrus (RT nr. 57 — 1939. a.). Hulgi- ja jaotikaubandusettevõtetele puutumata tagavarade soetamise ja hoidmise korraldus (RT nr. 62 — 1939. a.).

Kaks esimest on toodud ära ka „Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ käesoleva aasta 3. mai (nr. 9) ja 15. juuli (nr. 14) numbris, kuna viimase toome täielikult ära allpool:

I.

§ 1. I ja II järgu kaubanduslikud ettevõtted, kes müüvad Tarbeainete tagavarade soetamise seaduse teostamise määruse (RT 1939, 57, 474) § 2 ja 3 juurde kuuluva nimekirja esimeses lõikes tähendatud aineid, saadusi või tooteid hulgi jällemüüjatele, või ka hulgi müügi kõrval jaoti, kuid sealjuures ise omal arvel neid sisse ei vea, — on kohustatud neil müügil olevaid eelnimetatud aineid, saadusi ja tooteid soetama ja hoidma puutumatuks tagavaradeks vasta-

valt Tarbeainete tagavarade soetamise seaduse teostamise määruse eeskirjadele 20% ulatuses aastasesest läbikäigu kogusest, välja arvatud: soolakala, kohv, tee, tubakas, tsement, sooda ja seebikivi, mida hoida puutumatuks tagavaradeks vähemalt 10% nende aastasesest läbikäigust.

§ 2. II ja III järgu kaubanduslikud ettevõtted, kes müüvad jaoti alljärgnevaid aineid, saadusi ja tooteid, on kohustatud soetama ja hoidma neil müügil olevatest ainetest, saadustest või toodetest puutumatuks tagavaradeks vähemalt alljärgnevad kogused:

1) II järgu kaubanduslikud ettevõtted:

soola	— 400 kg
suhkrut	— 300 „
tubakat ja tubakasaadusi	— 5 „
seepi	— 50 „
tulitikke	— 50 pakki
küünlaid	— 10 kg
petrooleumi	— 150 „
tallanahka	— 20 „
pinsoli- ja pastlanahka	— 10 „
raagnahka	— 5 „
juhtnahka	— 10 „
aknaklaasi	— 20 m ²
hobuseraudu (või vastaval määral lattrauda)	— 50 tk.
hobuserauanaelu	— 20 kg
sepasüsi	— 100 „
vankrimääret	— 20 „
määrdeõlisid	— 25 „
okastraati	— 100 „
jalgrattakumme (sise- ja väliskummid)	— 4 komplekti.

2) III järgu kaubanduslikud ettevõtted:

soola	— 150 kg
suhkrut	— 100 „
tubakat ja tubakasaadusi	— 1 „
seepi	— 10 „
tulitikke	— 25 pakki
küünlaid	— 1 kg
petrooleumi	— 50 „
tallanahka	— 5 „
pinsoli- ja pastlanahka	— 5 „
hobuseraudu (või vastaval määral lattrauda)	— 20 tk.
hobuserauanaelu	— 5 kg
vankrimääret	— 10 „

Käesolevas paragrahvis nimetatud II ja III järgu kaubanduslikud ettevõtted, kellel üksikjuhtudel loetelus tähendatud määrad ületavad 10% nende aastasest läbikäigust, on kohustatud soetama ja hoidma neil müügil olevaist ainetest, saadustest või toodetest puutumatuiks tagavaradeks vähemalt 10% nende ainete aastasest läbikäigu kogusest neis ettevõtteis.

§ 3. II ja III järgu kaubanduslikud ettevõtted, kes tegutsevad Tarbeainete tagavarade soetamise seaduse teostamise määruise § 2 ja 3 juurde kuuluva nimekirja esimeses lõikes tähendatud ainete, saaduste ja toodete turustamise eeriäridena, nagu naha-, tubaka-, klaasikauplused, on kohustatud eelnimetatud nimekirjas märgitud nende äri eriala ainetest soetama ja hoidma puutumatuiks tagavaradeks vähemalt 10% nende ainete aastasest läbikäigust.

Missugused kaubanduslikud ettevõtted loetakse eeriärideks, otsustab vaidluse korral Mandusministeerium.

§ 4. II ja III järgu äritunnistusega tegutsevad apteegid ja rohu kauplused on kohustatud soetama ja hoidma neil müügil olevatest ravimitest ja ravivahenditest puutumatuiks tagavaradeks vähemalt alljärgnevat kogused:

Aine nimetus	Kohustatav puutumata tagavara kogus	
	II järgu äritunnistusega ettevõtte	III järgu äritunnistusega ettevõtte
Acetosol — Atsetosaal	2 kg	1 kg
Acidum boricum — Boorhape	6 "	3 "
Acidum salicylicum — Salitsüülhape	0,6 "	0,3 "
Aether — Eeter	10 "	5 "
Aether pro narcosi — Narkooseeter	0,5 "	0,2 "
Aloe — Aaloe	0,3 "	0,1 "
Amidopyrin — Amidopüriin	0,5 "	0,2 "
Ammonium causticum solutum 25% — Ammoniaagilahus 25%	10 "	5 "
Antifebrin — Antifebriin	0,2 "	0,1 "
Arecolinum hydrobromicum — Areakoliinhüdrobromiid	2 g	1 g
Argentum nitricum — Hõbenitraat	100 g	50 g
Atropinum sulfuricum — Atropiinsulfaat	2 g	1 g
Balsamum Peruvianum — Peruupalsam	0,2 kg	0,1 kg
Barium sulfuricum — Baariumsulfaat röntgeni	1 "	0,5 "
Benzinum purum — Bensiin avio	25 "	10 "
Bismutum subgallicum — Vismutsubgallaat	100 g	50 g
Bismutum subnitricum — Vismutnitraat	0,2 kg	0,1 kg
Bismutum subsalicylicum — Vismutsalitsülaat	0,2 "	0,1 "
Bromeval — Bromevaal	50 g	25 g
Calcaria chlorata — Kloorlubi	20 kg	10 kg
Camphora — Kamper	3 "	1 "
Cantharis — Hispaaniakärbes	100 g	50 g
Carboneum tetrachloratum purum — Tetrakloorüsini puhast	1 kg	0,5 kg
Cardiazol — Kardiatsool	10 g	3 g
Chininum hydrochloricum — Kiiniinhüdrokloriid	0,2 kg	0,1 kg
Chloralhydrat — Klooraalhüdraat	100 g	50 g
Chloroform — Kloroform	5 kg	2 kg
Cocainum hydrochloricum — Kokaiinhüdrokloriid	25 g	10 g
Codeinum phosphoricum — Kodeiinfosfaat	50 g	20 g
Coffeinum purum — Kofeiin	100 g	50 g
Creolinum — Kreoliin	10 kg	5 kg
Digalen amp. — Digaleen-ampullid	12 tk.	6 tk.
Formaldehydum solutum — Formaldehüüdilahus	5 kg	2 kg
Formaldehydum in tabl. — Formaldehüüdtabeltid	1 "	0,5 "
Glycerinum — Glütseriin	15 "	5 "
Hexaminum — Heksamiin	1 "	0,5 "
Hydrargyrum bichloratum — Sublimaat	1 "	0,5 "
Hydrargyrum bijodatatum — Elavhõbedijodiid	100 g	50 g
Hydrargyrum chloratum — Kaalomel	100 g	50 g
Hydrogenium peroxydatum 30% — Vesinikülihapend 30%	2 kg	1 kg
Insulin — Insuliin	5 amp.	2 amp.
Jodoformium — Jodoform	0,2 kg	0,1 kg
Jodum — Jood	2 "	1 "
Kalium hypermanganicum — Kaaliumpermanganaat	0,5 "	0,3 "
Kalium jodatatum — Kaaliumjodiid	1 "	0,5 "
Lanolinum anhydricum — Lanoliinveeta	2 "	1 "
Lobelin amp. — Lobeliin-ampullid	6 tk.	3 tk.
Magnesia usta — Põletatud magneesia	1 kg	0,5 kg
Mentholum — Mentool	0,2 "	0,1 "
Methylenum coeruleum — Metüleensinine	25 g	10 g
Morphium hydrochloricum — Morfiinhüdrokloriid	30 g	15 g
Natrium benzoicum — Naatriumbensoaat	0,2 kg	0,1 kg
Natrium bicarbonicum — Söögisõõda	5 kg	2 kg
Natrium carbonicum — Sooda	10 "	5 "
Natrium bromatum — Naatriumbromiid	1 "	0,5 "
Natrium salicylicum — Naatriumsalitsülaat	0,5 "	0,2 "
Natrium sulfuricum purum siccum — Naatriumsulfaat kuiv	5 "	2 "
Neosalvarsan — Neosalvarsaan	6 amp.	3 amp.
Oleum Cacao — Kakaovõi	1 kg	0,5 kg
Oleum Jecoris — Kalamaksaõli	15 "	5 "

Aine nimetus	Kohustatav puutumata tagavara kogus	
	II järgu äritunnistusega ettevõtte	III järgu äritunnistusega ettevõtte
Oleum Olivarum provinciale — Provanksooli	6 kg	3 kg
Oleum Ricini — Riitsinusõli	4 „	2 „
Oleum Sesami — Seesamõli	6 „	3 „
Oleum Terebinthinae — Tärpentinõli	6 „	3 „
Oleum Vaselini — Vaseliinõli	6 „	3 „
Opium — Oopium	0,2 „	0,1 „
Phenacetinum — Fenatsetiin	0,6 „	0,3 „
Phenazonum — Fenasoon	0,4 „	0,2 „
Phenolum purum — Fenool puhas	0,4 „	0,2 „
Phenolum crudum — Karbolsäure toores	4 „	2 „
Pilocarpinum hydrochloricum — Pilocarpiinhydrokloriid	10 g	5 g
Plumbum aceticum — Tinnaatsetaat	1 kg	0,5 kg
Procainum — Prokaiin	20 g	10 g
Pyocyaninum coeruleum — Mehtüülviolet	20 g	10 g
Radix Gentianae — Südamemajuur	2 kg	1 kg
Radix Rhei — Rabarbrijuur	1 „	0,5 „
Reactogen amp. — Reaktogeenaampullid	10 tk.	5 tk.
Saccharinum — Sahhariin	0,2 kg	0,1 kg
Salol — Salool	0,6 „	0,3 „
Sapo viridis — Roheline seep	10 „	5 „
Strophantian amp. — Strofantiinaampullid	5 tk.	2 tk.
Sulfur sublimatum — väävel	4 kg	2 kg
Talcum — Talk	6 „	3 „
Tannalbuminum — Tannalbumiin	0,4 „	0,2 „
Tartarus stibiatus — Oksekivi	0,2 „	0,1 „
Theobromsalum — Teobromsaal	0,2 „	0,1 „
Thymolum — Tümoor	100 g	50 g
Vaselinum — Vaseliin	10 kg	5 kg
Veratrinum — Veratriin	10 g	5 g
Zincum oxydatum — Tsinkoksüüd	2 kg	1 kg
Colleplastrum adhaesivum — Kautsukkleep-plaaster	20 rulli	10 rulli
Puu vill	1 kg	1 kg
Marli	5 m	5 m
Marlisidemed	25 tk.	25 tk.
Ligniini	2 kg	2 kg

Käesolevas paragrahvis nimetatud II ja III järgu äritunnistusega tegutsevad apteegid ja rohukauplused, kellele üksikjuhtudel loetelus tähendatud määrad ületavad 10% nende aastasest läbikäigust, on kohustatud soetama ja hoidma

neil müügil olevatest ravimitest ja ravivahenditest puutumatuiks tagavaradeks vähemalt 10% nende aastasest läbikäigu kogusest neis ettevõtteis.

§ 5. Paragrahv 1, 2, 3 ja 4 tähendatud kaubanduslikud ettevõtted on kohustatud puutumatuiks tagavaradeks hoitavaid aineid, saadusi ja tooteid hoidma oma ettevõtte ruumides või ladudes võimaluse korral eraldi jooksvaist tagavaradest, kuid igal juhul selliselt, et oleks hõlbustatud kontrolli teostamine.

§ 6. Paragrahv 1, 2, 3 ja 4 tähendatud kaubanduslikud ettevõtted on kohustatud käesolevas korralduses nimetatud aineid, saadusi ja tooteid soetama puutumatuiks tagavaradeks hiljemalt 10. augustiks 1939. a.

II.

Käesolev korraldus jõustub avaldamisega.

Selle juures tuleb pidada silmas, et need ettekirjutatud normid ei ole mõeldud laoseisuna, vaid puutumatu tagavarana, millele lisandub äritegevuseks tarviline jooksev tagavara.

Ei oleks ülearune siinkohal alla kriipsutada ka tarbeainete tagavarade soetamise seaduse teostamise määruse (RT 57 — 1939) nõuet, et ettevõtted on kohustatud hoidma puutumatu tagavarade aineid, saadusi või tooteid tarvitamiseks olulistena, kusjuures nende ainete, saaduste või toodete asendamist või värskendamist ei loeta puutumatu tagavarade kasutamiseks, mida võiks teha ainult majandusministri loal ja tema poolt määratud korras.

Importööridele ja tööstureile kirjutab majandusminister igale üksikule ettevõttele tagavarade normid ette tarbeainete tagavarade soetamise seaduse teostamise määruse § 2 ja 3 alusel.

Need normid on juba osalt tehtud ja tehakse teatavaks igale ettevõttele eraldi.

On selge, et paratamatult kergib nende korralduste täitmisel ettevõttele raskusi, kuid on põhjust loota, et kõik ette tulla võivad raskused ja tõsiselt põhjendatud vastuväited leiavad Majandusministeeriumis heatahtlikku kaalumist ja et kogu loodud korraldus võimalikult väikeste ohvritega ükskõik, kelle poolt, üles ehitatakse.

Eesti tööstustoodete ekspordist

Dr. A. Rannese kõne Riigi Ringhäälingus.

Tegelikus elus peetavaist kõnelusist ja avaldatud kirjutusist jääb nii mõnelgi korral mulje, nagu koosneks Eesti eksportkaubandus ainuüksi

põllumajandussaadustest, nagu ei veetaks Eestist välismaale muud kui agraarsaadusi. On küll õige, et põllumajandussaadused osutuvad

Eesti eksportkaupade hulgas väärtuselt tähtsaimaks rühmaks, kuid ka eesti tööstustootel on nende kõrval olulist kaalu. Ei ole otstarbetu märkida, et mõnel aastal, näiteks 1934. a., tööstustoodete eksport koguni ületas põllumajandussaaduste väljaveo. Viimaseil aastail on põllumajandussaadusi eksporditud keskmiselt 50 miljoni krooni väärtuses, tööstustooteid ligemale 40 miljoni krooni väärtuses aastas. Andmed näitavad, et vahe põllumajandussaaduste ja tööstustoodete ekspordiväärtuste vahel ei ole siiski kaugeltki nõnda suur, et see õigustaks kõnelema Eesti üldise eksportkaubanduse puhul põllumajandussaaduste suurest ülekaalust või koguni nende ainukehtivusest.

Jälgides Eesti tööstustoodangu turustamise arengukaiku tuleb tähendada, et eesti tööstustegevus on suundunud järjest enam siseturu varustamise poole. Siseturu osatähtsus tööstustoodangu mahutamisel on peagu järjekindlalt suurenenud. Ümarguselt $\frac{1}{3}$ eesti tööstustoodangust mahutatakse meil juba siseturule. Välisturule minev osa ei ole stabiilsusel ega mahult osutanud kaugeltki võrdset tähtsust siseturu omale. Välisturu osatähtsus on olnud võrdlemisi kõikuva iseloomuga ning mõni aasta tagasi see näitas koguni langussuunda. Ometi omab aga ekspordi ulatus meie majanduselus, eriti meie tööstustoodangu kui ka siseturu ostujõu tõstmise seisukohalt, väga kaaluva tähtsuse. Meie rahvamajanduses toimuva industrialiseerimisprotsessi edaspidine edukas areng kahtlemata üsna suurel määral sõltub sellest, mis ulatuses, mil määral, läheb meil korda säilitada ning tõsta tööstuse eksporditoodangut.

Mida tuleks lähemalt ütelda meie tööstustoodete ekspordistruktuuri kohta?

Otsustades viimaste aastate järgi me näeme, et tööstuslikus ekspordis evivad meil eriti kaaluva tähtsuse tselluloos ja tekstiiltooted, viimaseist tuleks märkida eeskätt puuvillast ja linast lõnga ja riidet, ja džuidist pakkimisriidet. Siin ma tahaksin tähelepanu juhtida ühele asjaolule, ja nimelt sellele, et meie tekstiiltööstusele ei oma tähtsust mitte ükski siseturg, vaid ka välisturg. Tekstiiltööstuse mõned eriharud — näiteks puuvilla- ja linatööstus — sõltuvad koguni ülekaalukalt välisturust. Tekstiiltooted ja tselluloos kokku moodustavad üksi ligemale poole eesti tööstuslikust ekspordist.

Tähtsuselt kolmandal kohal asuvad õlikivitooted. Nende osatähtsus tööstuskaupade ekspordis on viimaseil aastail näidanud pidevat tõusu; õlikivitoodete ekspord on nüüd juba

ületamas meie vanema eksporttööstustoote — vineeri — eest saadavaid summasid.

Väljaveetavaist puutööstustootest olgu mainitud vineer. Vineeritööstuse toodangu mahutamisel evib välisturg määrava tähtsuse. Vineeritööstuse toodangust ligemale 90% mahutatakse välisturgudele.

Nii absoluutsete väärtussummade kui ka osasuuruste poolest eelmainituist vähem tähtsaid tööstuskaupu esineb Eesti tööstuslikus ekspordis terve rida. Ma nimetaksin näiteks paberit. Eesti paberitööstus ekspordib arvukatele välisturgudele trükipaberit, pakkimis- ja kirjutuspaberit. Eesti trükipaberi ekspord ositub rohkearvulistele välisturgudele üle kogu laia maailma.

Eesti tööstuse eksporditooteks on ka kunstsaarv. Võrdlemisi noore tööstusena eesti kunstsarvetööstus on saavutanud tähelepandavalt suure välisturgude võrgu, mis on ulatumas ka ookeanitagusesse maisse.

Ka Eesti klaasitööstus, nimelt tahvelklaasitööstus, ekspordib oma tooteid. Tahvelklaasi valmistamisega mehaanilisel teel on see tööstusharu Eestis muutunud eksporditööstuseks, mis oma toodete müügiga välismaale ei too meile valuutat sisse mitte vähem kui näiteks linase riide või lõnga ekspord. Seevastu õosklaaskauba sonine ekspord on olnud veel üsna väike ning seda klaasitööstuse haru on tulnud pidada eeskätt täiel määral siseturutööstuseks. Hiljutised tähelepanavad investeeringud Eesti õosklaasitööstuses lubavad aga eeldada, et sellest tööstusharust võib tulevikus, vähegi soodsate tingimuste saamisel kaubalepingute sõlmimisel, eeskätt meie naaberriikidega, kujuneda väärtuslik eksporditööstus. Õosklaasitööstus, eriti näiteks kristallitööstus, on oma iseloomult kõrge tööintensiivsusega tööstusala, mistõttu selle toote ekspord tähendaks pigem eesti töö ekspordi.

Eesti tööstuse eksporditootest olgu mainitud veel tallanahk, tulitikud, telefoniaparaadid, maiusained, mitmesugused pudukaubad jm. Muuseas ma juhiksin tähelepanu just ka Eesti pudukaubatööstuse eksporditegevusele, mis on mõnel aastal osutunud haruldaselt elavaks, nii mõnelgi korral isegi edukamaks kui mõne teise, palju enam tuntud, tööstusharu eksporditegevus. Mitmesugust pudukaupa — nagu nõõbid, kammid, tulesüütajad jms. — on Eestist veetud välisturgudele vahel ligemale 800.000 krooni eest aastas.

Elhki võime märkida seda, et Eesti tööstuse eksporditoodangu struktuur on hilisemal aastail võrreldes varematega tunduvalt mit-

me kesises maks muutunud, tuleb ometi konstateerida, et tööstusliku ekspordi kogu ulatus sõltub veel siiski suurel määral sellest, kuidas kujuneb peamiselt kolme-nelja rühma kuuluvate tööstustoodete — nimelt tselluloosi, tekstiiltoodete, õlikivitoodete ja vineeri — väljavedu. Need tooted üksinda moodustavad praegugi veel ümarguselt 75% kogu meie tööstustoodete üld ekspordi väärtusest aastas. Eesti tööstuse eksporditoodangu ulatus sõltuvus paari-kolme rühma kuuluvast toodangust on küllaltki tähtis fakt, mida ei tohi jätta tähelepanuta. Ühtlasi meenutagem ka seda, et nimetatud tööstusharud on ülekaalukalt ekspordist sõltuvad tööstusharud, olenedes seega oma tootmis- kui ka müügitugevuses ilmselt konjunktuuri muutustest maailmaturul. Eesti tööstustoodete üld ekspord ei tohiks sõltuda vaid mõnesse üksikusse rühma kuuluvate toodete väljaveost, millede võimalikul kaotanemisel, halvemal juhul hoopis äralangemisel, väheneks ühtlasi ka kogu Eesti tööstuse eksporditoodang.

Kuid kas on üldse vajaline, et tõuseks Eesti tööstuskaupade ekspord ja seni väiksema tähtsusega olnud toodete ekspord eriti?

Ma juba tähendasin, et Eesti tööstuse tootmistugevuse laienemine viimaseil aastail on toimunud esijoones siseturu arvel. Sedasama tendentsi võime muuseas märkida ka paljudes teistes maades.

Tõsi küll, mida suuremal määral tootmisala põhineb siseturul, seda kindlam võib olla ta olukord, seda vähem sõltuvaks võib jääda ta võimalikest konjunktuurimuudatusist välismaal. Avara ja tugeva ostujõuga siseturu loomine peaks kujunema seepärast esmajärguliseks ülesandeks ning alles teises järjekorras tuleks pöörduda välisturu poole.

Siseturu mahu laienemine sõltub aga paljudest tegureist.

Üheks olulisimaks siseturu mahu määrajaks on selle elanikkonna ostujõud. Madal ostujõud tähendab ühtlasi siseturu väikest mahutu. Püüda laiendada turu mahtu tähendab seega tõsta elanikkonna ostujõudu. Toodangu tõusule peab vastama ühtlasi ka rahvastiku ostujõu suurenemine, kuna vastasel korral ei saaks olla püsivat tõusu toodangus.

Üheks olulisimaks teguriks siseturu ostujõu suurenemisel osutub kahtlemata ekspordi suurenemine. Peab nimetama, et kui väljaveos panna rõhku ainult põllumajandussaadusile, ei jatku sellest küllaldaselt püsivat kindlustust. Põllumajandussaaduste ekspord sõltub

suurel määral ilmastikuoludest ja lõikusest. mistõttu sel alal ei saaks olla pidevat kindlust. Meie agraraasaduste väljaveo senine võrdlemisi püsiv stabiilsus on peale kõige muu olnud tingitud ka sellest, et ta on mitmekesine, mistõttu kaotusi mõnes osas oli võimalik tasakaalustada teiste osade soodsama olukorraga. Agraareksporti ei saa aga teiselt poolt üleliia mitmekesistada, kuna erisuguste kaupade rohkus põhjustaks nende turustamisel uusi erisuguseid lisakulusid.

Seda enam vahest märgatavalt suuremat ja järjekindlamat stabiilsust võiks eeldada tööstustoodete ekspordist, kuna sel puuduvad siiski kõigepealt sellased looduslikud pidurdavad tegurid nagu põllumajandussaaduste väljaveo puhul. Ühtlasi tõusneb siin tarvidus mitmekesistada ja tõsta just nende tööstustoodete ekspordi, mis seni on osutunud tööstusliku üld ekspordi suhtes vähemolulisteks, kuid millede tootmiseks ning ekspordimiseks peaks leiduma võimalusi.

Seoses küsimusega Eesti tööstuse eksporditoodangu vajadusest ma juhiksin tähelepanu veel järgmisele asjaolule, nimelt meie tööstuse eksporditoodangu tähtsusele meie rahvusvahelises maksebilansis.

Teatavasti etendab meie rahvusvahelises maksebilansis kaubandusbilans tähtsat osa. Enamasti selle järgi, kuidas kujuneb kaubandusbilans, moodustub ka meie maksebilans. Väliskaubanduse kõrval on olnud teistel maksebilansi osadel seni ikkagi vähene tähtsus. Ekspordikaupade osatähtsus maksebilansi aktivas on osutanud viimaseil aastail pealegi tõusu: üle 80% maksebilansi aktiivast moodustavad ekspordikaubad. Muuseas ka importkaupade osasuurus maksebilansi passivas on meil kõrge — nimelt üle 70%.

Vaadeldes, missuguse osa moodustavad tööstuse ekspordikaubad meie maksebilansi aktiiva üldsummast ning väljaveo kogusummast eriti, näeme, et viimaseil aastail on vastavad osatähtsused olnud tähelepanuvõrt kõrged. Teinud vastavaid arvutusi ning vajalisi korrektiive, me näeme, et ligikaudu $\frac{1}{4}$ meie maksebilansi aktiivast moodustavad summad, mis saadakse meie tööstuse eksporditoodete müügist. Ülejäänud summa saadakse põllumajandussaaduste ja metsamaterjalide müügist, laevaprahtidest jn.

Seega üheks oluliseks teguriks meie maksebilansi kandejõu ja sel-

le tugevdamise juures on Eesti tööstuse eksporttoodang. Ma jällegi meenutaksin siinkohal seda, et valdavaim osa meie eksporttööstusest põhineb kodumaisil toorainel, millede otstarbekohasem ja mitmekesisem kasutamine ja kvaliteedilt kõrgeväärtuslike kaupade valmistamine suurendab tunduvalt müümisel välismaale ühtlasi saadavat eksportvaluutat.

Tööstustoodangu tõusuga, seoses tööstuse mehhaniseerimisega ja ratsionaliseerimisega ning kooskõlas toorainete mitmekülgse kasutamise, käib kaasas ka sisseveo suurenemine, seda eriti tootmisvahendite alal (näit. jõu- ja töömasinad, transportvahendid jms.). See põhjustab loomulikult üha suurenevat välisvaluuta-

nõudlust, mille katteks osutub omakorda vajalikeks tööstustoodete ekspordi tõus.

Otsustades eesti tööstuse hilisema tootmis- ja eksporttegevuse järgi võime oodata ka viimase arenemist tulevikus tõusu suunas. Seda edu tagab aga loomulikult esijoones tööstustoodete võistlusvõime välisurgudel. Võistlusvõime tõstmine on omakorda tihedasti seoses ratsionaliseerimisprobleemiga, nimelt tootmis- kui ka müügikulude alandamise küsimusega, ning toodete kvaliteedi tõstmisega ühtlasi. See protsess ongi juba käimas, kuna meil tööstusettevõtete täiendamine uute seadistega ning korraldustega on hoogus. See kõik täiendab ja kõven-dab tööstuse tootmisvõimet sisemaal ja võistlusvõimet välisurgudel.

Maksustamisotsuste ümberotsustamine

R. B.

IV.

Kui tulevad ilmsiks uued asjaolud, missugustel on oluline tähtsus maksustamisotsuse kohta ja mis õigustavad maksustamisotsuse ümberotsustamise¹⁾, siis ei saa Maksude Talitus siiski seadusejõusse astunud maksustamist võtta kergel käel ümberotsustamisele, kuna kehtiv seadus kirjutab ette tingimused, mida selle juures tuleb jälgida.

Maksustamisotsuse ümberotsustamise ettepanekute ja palvete esitamise tähtsajaks on nähtud ette 2 kuud, arvates päevast, mil ettepaneku tegijale või palujale sai teatavaks uus asjaolu, millele on rajatud ümberotsustamise palve, või päevast, mil isik, kes ei olnud osa võtnud esialgsest toimetusest, sai teada maksustamisotsusest; võltsimise ja valetunnistuse korral aga — päevast, mil astus seadusejõusse kriminaalkohtu otsus, millega akt või tunnistus tunnistati valeks.

Teiseks tingimuseks on, et maksustamisotsust ei või otsustada ümber, kui selle tagajärjel maksumäär ei muutuks üldse või muutuks vähem kui 20 kr. võrra.²⁾

Nii on siis maksustamisotsuste ümberotsustamine nõudmine ja palumine tehtud sõltuvaks esiteks ajast ja teiseks küsimusest, kui palju maksumäär muutuks pärast asja ümberotsustamist.

MKS on aja suhtes väga kategooriline. Ta räägib kindlalt päevast, mil ettepaneku tegijale

või palujale sai teatavaks uus asjaolu, millele ümberotsustamise küsimus põhjendatakse. Sellega tuleb see päev ümberotsustamise ettepanekus või palves kindlalt näidata. Ei ole see näidatud, ei saa Maksupeakomitee, kui asutus, kes ümberotsustamiseks oma loa peab andma, küsimust otsustada, kuna võib tekkida kahtlus, kas nõudmine pole iganenud.

Kuidas tuleb aga eespool märgitud „päevade“ mõistet täpselt arvestada? Selle kohta seletab Riigikohus: Ümberotsustamise esitamise tähtaega tuleb hakata lugema sellest päevast, mil Maksude Talitus³⁾ sai andmed uute asjaolude ilmsikstuleku kohta selgel kujul, ja et juhul, kui on veel vajaline täiendavaid andmeid nõuda, siis neid ei tarvitse koguda enam Maksude Talitus, vaid Maksupeakomitee esimees maksustamiskorralduse seaduse § 80 korras.⁴⁾

Selle Riigikohtu otsuse järgi on ilmselt selge, et uute asjaolude ilmsikstulemise päeva all ei tule mõista päeva, mil need asjaolud ilmsid maksuinspektorile, vaid päeva, mil need andmed jõudsid kätte Maksude Talitusele. Ja teisiti see ei või olla, sest ümberotsustamise paluja on Maksude Talituse direktor, mitte maksuinspektor. On see õigus antud Maksude Talituse direktorile, siis on loomulik, et tähtaega hakatakse lugema sellest päevast, mil temale need asjaolud tehti teatavaks.

Seda seisukohta kinnitab veel Riigikohus ühes oma hilisemas otsuses, kus ta ütleb: „Revi-

¹⁾ MKS § 99.

²⁾ MKS §§ 105 ja 106.

³⁾ Autori sõrendus.

⁴⁾ Riigikohtu adm.-osak. toim. 428 — II, 1939.

deermise aeg iseenesest ei ole tähtis, vaid MKS § 105 järgi on tähtis, millal need revideerimise tulemuse andmed teatavaks on saanud Maksude Talituse direktorile, nagu seda Riigikohus korraldvalt teistes asjades on seletanud.⁵⁾

Kuidas aga lahendada küsimus, mis puutub maksumäärasse, mis selgub alles pärast asja ümberotsustamist?

Nagu juba eespool nimetatud, ei luba seadus maksustamisotsuseid ümber otsustada, kui maksumäär ei muutuks või muutuks vähem kui 20 krooni. Sageli on raske nii Maksude Talituse direktoril, ümberotsustamise ettepaneku tegijal kui ka Maksupeakomiteel, kui selle küsimuse otsustajal, asuda kindlale seisukohale, kui palju maksumäär pärast ümberotsustamist võib muududa. Kui maksustamisel suuremad vahelejäämised või varjamised on aset leidnud, siis on seda muidugi hõlpus välja kalkuleerida, väiksemate vahelejäämiste ja eksimuste puhul on see raskem.

Kuid ka selle küsimuse on Riigikohus oma praktikaga lahendanud.

Maksustamise asja ümberotsustamisele määramisel Maksupeakomitee ei määra lõplikult kindlaks uut maksualust summat, vaid alles Maksupeakomitee vastava otsuse järele algab maksualuse uue summa kindlaksmääramine harilikus maksustamise korras ja selles korras on maksukohuslasel ka võimalus ja õigus vaidela andmete vastu, mis võetakse maksustamise aluseks, ja nende andmete ümberlükkamiseks omalt poolt tõendusi esitada.⁶⁾

Uuel maksustamisel peab maksukomisjon jälgima MKS § 106 eeskirja, nimelt kas maksumäär üldse muutub või see muutub alla 20 krooni. Kui ümberotsustamisel maksumäär muutub 20 kr. või rohkem, siis astub endise madalama maksu asemele uus kõrgendatud maks; ei muutu aga maksumäär 20 kr., siis jääb jõusse endine maksustamisotsus.⁷⁾

Sellest selgub, et maksukohuslane ei ole jätud ka sel juhul, kui ta maksuasi võetakse üm-

berotsustamisele, saatuse hoole, vaid temal on kõik õigused maksukomisjonis oma huve kaitsta. Ta võib ette tuua enda kasuks kõnelevaid asjaolusid, esineda vastulausega, anda vastulause kohta tehtud otsuse peale kaebusi ja lõpuks veel Riigikohtus oma õigusi kaitsta. Muidugi on see pikk, raske ja tülikas protseduur ja sellepärast tuleb kõigil maksukohuslasil piinlikult hoiduda ebaõigete andmete esitamisest maksuametile, mille tagajärjeks võib olla aastate eest tehtud maksustamisotsuse ümberotsustamine.

Maksustamiste ümberotsustamine ei ole ka soovitatav valitsusvõimu seisukohalt. On ju arusaadav, kui palju pahameelt ja paksu verd tekitab see kodanike hulgas, kui makse, mis aasta kahe-kolme eest määrati, käesoleval aastal hakatakse ümber otsustama — tõstmise suunas, muidugi. Säärane olukord annab väga mitmesugustele arvamistele ja oletustele head pinda. See aitab ka kõigutada usku ja lugupidamist riigiametnike ja ametiasutuste vastu. Missugune autoriteet jääb näiteks sellele maksuinspektorile, kelle otsuseid ta järeltulija kümnete kaupa palub võtta ümberotsustamisele! Riigiõimul aga ei tohiks olla ükskõik, missuguses arvamises on kodanikud tema ametnikest ja ametiasutustest. Seepärast tuleb maksustamisotsuste ümberotsustamise küsimusi võtta äärmiselt ettevaatlikult ja neid mitte lasta kujuneda mõnede asjaosaliste eriharrastuseks.

Tuleb ka seda silmas pidada, et juhul, kui maksuasi hulgaliselt ja kergel käel võetakse ümberotsustamisele, paratamatult ka mõni süütu kodanik selles saab kannatada. Sellest tuleks aga kõigiti hoiduda. Juba ümmarguselt kahesaja aasta eest ütles üks tark riigivalitseja, et parem on kümme süüdlast karistusest päästa kui et üks süütu peaks kannatama. Need targad sõnad olid ka end. Vene kohtuseaduste aluseks. Ajad on küll muutunud, aga see ülaltsiteeritud põhimõte tohiks olla tänapäevalgi kohaldatav, ja seda ka maksuküsimustes.

Võrdlusandmete kohaldamisest tulumaksustamisel

Tähelepanuväärt Riigikohtu otsus

Maksustamiskorralduse seaduse § 61 määrab, et juhul, kui ei lähe korda hankida maksu määramiseks vajalisi otseseid andmeid või kui need

pole usaldusväärsed, siis määrab inspektor maksu õiglase hindamise teel andmete põhjal, mida on läinud korda koguda, kasutades ühtlasi asjakohaseid võrdlusi teistes samalaadilistes asjades kindlakstehtud andmetega, samuti ka tarbe korral asjatundjate arvamusi.

Selle eeskirja alusel on tulumaksu määrami-

⁵⁾ RAO 122 — II — 1935.

⁶⁾ RAO 337 — II — 1934.

⁷⁾ RAO 591 — II — 1934.

sel maksuasutused kasutanud õige sagedasti võrdlusandmeid, kusjuures võrdluseks võetavate andmete valikul on maksuasutustele jäänud küllalt avarad võimalused. Riigikohus oma otsuses 9. maist 1939. a. nr. 41 on aga asunud tähelepanuväärivale seisukohale, milles on antud selged juhtnöörid MKS § 61 kasutamise korra ja eelduste suhtes.

Oma otsuses Riigikohus märgib muu seas: „MKS § 61 alusel on maksuasutised õigustatud maksualuse tulusumma kindlaks määramise õiglase hindamise teel juhul, kui ei lähe korda hankida maksu määramiseks vajalikke otseseid andmeid, või kui need pole usaldusväärsed. See hindamine peab aga sündima, nagu see sõnaselgelt väljendatud § 61-es, andmete põhjal, mida on läinud korda koguda, kusjuures on lubatud kasutada ka asjakohaseid võrdlusandmeid ning tarbekorral ka asjatundjate arvamusi. Sellest järeldub, et maksualuse tulusumma kindlaksmääramist õiglase hindamise teel MKS § 61 alusel tuleb põhistada konkreetsete andmete ning võrdluste etteetoomisega, ega saa seda ra-

jada üldistele oletustele või üksikasjaliselt põhjendamata arvamustele. Mis puutub võrdlusandmetesse, siis võib maksu määramisel õiglase hindamise teel MKS § 61 järele kasutada võrdlusi teistes samalaadilistes asjades kindlakstehtud andmetega. Tähendatud „kindlakstehtud andmete“ hulka võivad arvatud saada aga ainult vastuvaidlematult tõestatud andmed, s. o. kas maksnike eneste poolt avaldatud või teised vaidlematult kindlakstehtud ja järelikult väljaspool kahtlust olevad andmed. On ilmne, et maksukomisjoni poolt teistes analoogilistes asjades hindamise teel kindlaksmääratud sissetuleku summat ei saa viia MKS § 61 mõttes kindlakstehtud võrdlusandmete mõiste alla, kuna see ei esine vastuvaidlematult tõestatud asjaoluna, vaid osutub ise hindamise tulemuseks. Asudes vastupidisele seisukohale, tekiks olukord, kus antud asja maksu määramisel hindamise teel leiaksid võrdlusandmetena kasutamist andmed, mis tuletatud samasuguse hindamise teel teistes samalaadilistes asjades, mida aga loomulikult õigeks lugeda ei saa.“

EP.

Tulemas juhend tagavarade arvestamise ja andmete esitamise kohta

Kaubandus-tööstuskoda esitas omapoolsed seisukohad

Majandusministeerium töötas välja ja saatis Kaubandus-tööstuskojale arvamise avaldamiseks, „Majandusministri juhendi kava tagavaraks hoitavate tarbainete arvestuse pidamise ja andmete esitamise kohta ettevõtetes“.

Nimetatud kava pikemalt ja põhjalikult kojas kaaludes, selleks mitmel korral tervet rida vastavaid asjatundjaid juure kutsudes, asus Kaubandus-tööstuskoda allpooltoodud põhiseisukohtadele, mis esitati Majandusministeeriumile, kus need koos koja esindajatega sobiva ja mõlemaid pooli rahuldava vormi leidmiseks läbitöötamisele võeti.

Kaubandus-tööstuskoda leidis esimeses järjekorras, et:

1. Kõigis neis kaubanduslikes ja tööstuslikes ettevõtetes, kus on olemas arvepidamine, mille põhjal on:

a) koostatavad Majandusministeeriumile esitavad aruanded juhendi juure lisatud vormi järgi,

b) võimalik alati suuremate raskusteta kontrolli teostada läbikäigu, nõutud tagavarade seisu ja hindade kohta, ei saaks nõuda mingit paralleelset eriarvestust, mis endaga paratamatult tooks kaasa, osalt isegi väga suure hulga,

asjatut tööd, mis omakorda koguni võib tunduvalt takistada aruannete valmistamist tähtaegadeks, kuna kanded sünnivad ikkagi samade dokumentide alusel. Sellega ühenduses langeb ära ka ühtlase arvepidamise võimalus, kuna ettevõtete arvepidamine on siiski väga lahkuminev ja kohandatud iga ettevõtte erilistele nõuetele. See on seda mõistetavam, kui meenutada selleks kohustatud ettevõtete erinevat koosseisu (suur-, kesk- ja väiketööstuslikud ettevõtted, mitmet väga erinevat liiki kaubanduslikud ettevõtted, kellest paljudel on hulgaliselt osakondi üle maa, jne.).

Ühtlane arvepidamine tähendaks terves reas neis ettevõtetes täiesti uue ja senisest erineva arvepidamise sisseseadmist, mida paratamatult tuleks pidada paralleelselt, kuna võimalik ühtlane vorm ei lahendaks nende ettevõtete poolt oma arvepidamisele seatud nõudeid. Oleks see aga võimalikult kõiki erinevaid rahuldav (mida oleks väga raske koostada), siis muutuks ta reale teistele ettevõtetele, kelle arvepidamise nõuded on tunduvalt vähemad, vastuvõtmatult raskesti täidetavaks.

Mis puutub kontrolli teostamise ettevõtteis juba oleva raamatupidamise alusel, siis ei saaks

normaalselt kerkida selleks tõsisemaid raskusi, kuna Majandusministeeriumi huvitavad andmed leiduvad igas arvepidamises, kus sellane on olemas.

2. Saldode väljaviimine päeva de kaupa, nagu nägi ette Majandusministeeriumi kava, on jällegi asjatult palju aega ja tööjõudu nõudev. Tarviliseks osutuks see aga ainult võimaliku kontrolli puhul. Seepärast peaks täiesti jätkuma saldode (seis) väljaviimisest iga kuu lõpu!

Osutuks väga ebaratsionaalseks igapäevaste saldode (seisu) väljaviimisega ühenduses olev töö hulk ja ajakaotus, ja seda kõike ainult selleks, et kunagi võimaliku kontrolli puhul ei tarvitseks sissekandeid võtta kokku jooksva kuu algusest peale.

3. Üksuste hindade kohta andmete esitamine aruandes on terve rea kaupade suhtes üldse teostatamatu väga mitmesugustel põhjustel. Ka keskmiste hindade nõue, kui mitte midagi ütlev, tuleks kustutada.

Omandamishind, millega kaubad importööride poolt on ostetud ja millest Majandusministeerium on huvitatud, on tavalises raamatupidamises alati olemas ja seega tarviduse korral alati täieliselt kontrollitav.

Üksuste müügihindade näitamine oleks samuti ülearune ja aruandeis real juhtudel koguni võimatu. Müügihinnad on peale kontrolli raamatupidamise teel veel hoopis lihtsamalt kontrollitavad. Pealegi jääb Majandusministeeriumil määruse § 8 (RT. 57—1939) põhjal alati õigus ettevõttele tarbe korral nõuda igasuguste hindade esitamist. Ei oleks otstarbekohane koormata ettevõtteid aga perioodiliste kohustustega hindade esitamise kohta.

4. Nõue, et tehingute läbikanded, nagu oli ette nähtud kavas, peaksid sündima järgmisel päeval, ei ole kaugelt suurema osa ettevõtete juures kuidagi rakendatav jällegi tehnilistel põhjustel. Ainsateks eeskirjadeks tähtpäevade suhtes võiksid olla, et kuu kokkuvõtted lõpetataks järgneva kuu 15. päevaks ja aruanded esitataks järgneva kuu 20. päevaks.

Eriti oluline on, et kuu kokkuvõtteid ei nõutaks enne 15. dat kuupäeva, kuna ettevõtteid kuu algul juba on koormatud läbikäigumaksu ettemaksuks tarviliste töödega 10. kuupäevaks, kuubilansside koostamisega jne.

Eeltoodud seisukohtadele vastavalt töötab koda välja omapoolse juhendi kava, mis, nagu öeldud, on praegu Majandusministeeriumis läbirääkimiste aluseks.

Lipp tähistagu kaitises tehtavat „Kaitse ennast“ töö!

Aratrikk tööõnnetuste vastu võitlemise ajakirjast „Kaitse ennast“ nr. 7, 1939.

Reas tööstusmaades, kus võitlus tööõnnetustega on ajakohasel kõrgusel, leiab töhuga propagandavahendina kasutamist eriline „Kaitse ennast“ lipp. Vastavalt oludele on sellase lipu kasutamise kord igal maal erisugune. Kõikjal aga on lipul üks peamõte — ta juhhib kõikide tähelepanu sellele, et kaitis, mille õues lipp lehvib, võitleb süsteemikindlalt tööõnnetustega. Lipp on ühtlasi tööõnnetuste sageduse baromeetrik ja tekitab võistluspinget üksikute osakondade vahel tööõnnetuste vähendamise alalt. Varemates „Kaitse ennast“ numbrites on mitmel juhtumil märgitud sellase lipu kasutamise vajadust ja toodud ka näiteid teiste maade lipustatuutidest. Kogutud materjalide põhjal on nüüd vastavalt meie oludele ja tööõnnetuste sagedusele välja töötatud Eesti „Kaitse ennast“ lipu kasutamise kord, mille siin toome:

§ 1. „Kaitse ennast“ üldlipp tähistab kaitise juhataste ja tööliiskonna süsteemikindlat tööd tööõnnetuste vältimise alal.

§ 2. „Kaitse ennast“ üldlipp asub kaitise õues hästi nähtaval kohal. Osakondade eri värvi „kaitse ennast“ väikesed lipud piiravad poolkaares üldlippu.

§ 3. „Kaitse ennast“ üldlipu suurus on 300×130 sm ja osakondade lippude suurus on 100×60 sm. „Kaitse ennast“ üldlipul on valgel põhjal sinine noolekujuline kolmnurk, mis lõpeb mustas rõngas. Sinisel pinnal on punased tähed „kaitse ennast“. Osakondade lipud on igale osakonnale eri värvi ja kannavad punast teksti „kaitse ennast“, soovi korral ka osakonna nimetust.

§ 4. „Kaitse ennast“ lippude järelevalve allub julgeolekuametnikule või kaitise juhataste või julgeolekukomitee poolt selleks määratud isikule.

§ 5. „Kaitse ennast“ üldlipp lehvib ainult päeval. Lipp heisatakse hommikul töö algul ja langetatakse päeva loojangul.

§ 6. „Kaitse ennast“ üldlipp lastakse kohe poolvardasse, kui kaitise tööliiskonda tabab töö-

õnnetuse naol surmajuhtum Lipp lastakse poolvardasse ka siis, kui kaitises vigastada saanu sureb tooõnnetuse vigastuse tagajärgi ravimise vältel. „Kaitse ennast“ uldlipp jääb surmajuhtumil puhul selle tahustamise momendist alates üheks nädalaks poolvardasse

§ 7 „Kaitse ennast“ osakondade lippud heisatakse iga toonadala esimese päeva hommikul

§ 8 „Kaitse ennast“ osakonna lipp lastakse poolvardasse, kui osakonda tabab kas surmajuhtum või raskem tooõnnetus, mis toolise toole tulekut takistab vähimalt kaks nädalat

Tooõnnetusest tabatud osakonna lipp jääb poolvardasse kuni toonadala lõpuni Uue toonadala alguses heisatakse osakonna lipp uuesti (§ 7)

§ 9 Kaitse juhatusel või jugeolekukomiteel on õigus tookardetavuse suuruse järgi üksikute osakondade lipu kasutamise korda võrreldes teiste osakondadega kas raskendada või kergendada

„Kaitse ennast“ uldilippe ja osakondade lippe on lastud valmistada suuremal arvul Eesti Töölise Kindlustusühingu poolt ja need on sealt saadaval igale kaitsele.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt

Eesti-Soome kaubanduslepingu lisakokkuleppe revideerimine lähemal ajal

Asjast huvitatud esinegu õigeaegselt soovidega.

Eesti-Soome kaubandus- ja laevanduslepingu lisakokkuleppe revideerimine, mille eeltöödega alustati juba kevadel, toimub lähemal ajal — arvata- vasti juba augustikuu jooksul.

Soome-poolsed esialgsed soovid on Eestile juba teatavaks tehtud ja asjast huvitatud ettevõtjail on võimalik nendega Kaubandus-tööstuskodas tutvuda. Omakorda on Välis- ja Majandusministeeriumid kogumas meie Soome ekspordist huvitatud ettevõttele andmeid lõplike Eesti ettepanekute koostamiseks

Siinkohal veel kord juhtides Eesti-Soome kaubavahetusest ühel või teisel viisil huvitatud ettevõtete tähelepanu eelseisvatele läbirääkimistele, palub Kaubandus-tööstuskoda asjast huvitatud ettevõttele oma soovid kõige lähemal ajal Kaubandus-tööstuskodale teatavaks teha.

Saksa messidel kaob otsene müük väljapanekuult

Korraldus puudutab juba eelolevat König-bergi messi.

Välisministeeriumi teatel ei ole Saksa vastavate ametivõimude korraldusel enam lubatud Saksas toimuvatel messidel väljapanud kaupade müük otsekohe väljapanekuult sularaaha vastu. Nimelt on Saksa ametivõimud asunud seisukohale, et sellased n.-n. kasimüügid ei ole kooskõlas rahvusvaheliste messide mõttega, missugused peavad ainult kaasa aitama ostu-müügi-tehingute sõlmimisele ja mitte olema kohaks, kus tegelik kauba üleandmine toimub.

Seda korraldust tuleb juba ka meie väljapanijail läheneval Königbergi messil silmas pida.

32. rahvusvaheline kaubamess Zagrebis (Jugoslaavias)

peetakse tanavu 26. augustist kuni 4. septembrini. Tähen datud mess on suurimaid ja vanimaid Balkanil ja omab tahtsa seisukoha kaubavahetuses Balkani ja teiste Euroopa riikide vahel.

Ühenduses messiga korraldatakse veel kaugenägemise erinäitus ja Kroaatia kultuurinäital.

Messist võtab osa väljapanijatena ka rida välisriike.

Erisoodustusi Itaalia külastamiseks

Itaalia saatkond Tallinnas teatab, et 6.—21. sept. s. a. leiab aset Baris Levanti näitus, mis puhul on võimaldatud ka külastajaile Eestist 50% hinnaalandus Itaalia raudteedel. Hinnaalandust saab kasutada sinnaõidul 23. augustist — 21. septembrini ja tagasisõidul 6. sept. — 5. oktoobrini.

Külastajaile gruppides (vähemalt 8 inimest) võimaldatakse hinnaalandust koguni 70%.

Hinnaalandusi on võimalik kasutada ka mere- ja õhuteel külastajail.

Et kasutada ülaltoodud soodustusi, tuleb muretseda Itaalia saatkonnast Tallinnas vastav legitimeerimiskaart.

Itaalias viibimisel saab kasutada odavamaid n.-n. turistikirjandusi, mida saab osta Eesti Pangast ja A/S. G. Scheel & Ko juurest.

Vähempakkumine bürooartiklitele ja kütteõlile Rahvasteliidu jaoks

Iga-aastaselt Rahvasteliidu Sekretariaat ja Rahvusvaheline Tööstusbüroo ühiselt kuulutatavad välja vähempakkumise mitmesugusele paberile ja bürooartikleile (tähtaeg 30. september 1939), nagu pakkimispaber, mitmet liiki kirjutuspaber, ümbrikud, pliiaatsid, aktikaaned, trükipaber, kuituspaber jne., samuti 1200 tonni kütteõli muretmiseks (tähtaeg 31. august 1939). Vastav ettepanek pakkumisest osa võtta tehti ka Eestile.

Pakkumisest osavõtust huvitatud ettevõtted võivad lähemaid andmeid hanke tingimuste ja proovide kohta saada Kaubandus-tööstuskojast.

Eesti võtab osa Lvovi näitusmessist Poolas

Eeloleva septembrikuu 2.—12. päevani leiab aset Poolas, Lvovis, näitus-mess, millest Eesti võtab osa esmakordselt, nagu teatab Majandusministeerium. Nimetatud näitusest on huvitatud Poola kaubandusringkondade kõrval veel Rumeenia, Ungari ja Balkani riikide kaubandusringkonnad. Seega avaneb soodus võimalus eesti kaupade propageerimiseks Kagu-Euroopas. Näitusest huvitatud ringkondadel tuleks pöörduda lähemate andmete saamiseks Majandusministeeriumi poole, kuhu tuleks teatada ka osavõtust.

Teadaanne meremeestele

Veeteede Talituse teadaanne.

Kõik suunad on tõelised. Suunad loetakse mere poolt, kui see teadaandes teisiti ei ole nimetatud. Tulede nähtavus on antud silmakõrguse juures 5 meetrit. Teadaande numbri taha asetatud suured tähed tähendavad: (P) — eel-teade, (T) — ajutine, (S) — hooajaline.

Nr. 25. Soome laht. Tallinna sissesõidutee.

Laskeharjutused.

Laevastiku ja merekindluste päevased ja öised laskeharjutused peetakse perioodil 1. augustist kuni 1. oktoobrini 1939. a.

Päevased laskeharjutused peetakse mere alal, mille piirjoone punktide geograafilised koordinaadid on:

L 59°24,5' N, P 24°11,6' E
 L 59°36,2' N, P 24°11,6' E
 L 59°36,2' N, P 24°30,7' E
 L 59°43,3' N, P 24°30,7' E
 L 59°43,3' N, P 24°43,5' E
 L 59°41,9' N, P 25°01,4' E
 L 59°36,9' N, P 25°02,6' E
 L 59°30,3' N, P 25°02,6' E

Ajutise laskeplatsi piirid on tähistamata.

Päevaajal merel liiklejalatel tuleb eemale hoiduda tähendatud rajoonis liiklevatest sõjalaevadest, kui need pukseerivad märklauda ja kui neile on tõstetud masti punane lipp.

Öised laskeharjutused peetakse kahes rajoonis.

I. Kui öisi laskeharjutusi peetakse ajutise laskeplatsi selles rajoonis, mille piirjoone punktide geograafilised koordinaadid on:

L 59°24,5' N, P 24°11,6' E
 L 59°36,2' N, P 24°11,6' E
 L 59°36,2' N, P 24°30,7' E
 L 59°32,5' N, P 24°34' E
 L 59°30,8' N, P 24°40,2' E
 L 59°29,0' N, P 24°42' E,

siis valgustatakse Suurupi üleline tuletorn punase tulega. Sellel juhul on W-poolne laevatee (Naissaare ja Suurupi vahel) ajutiselt suletud ja laevad võivad Tallinna lahte sisse ja välja sõita N poolt (Naissaare ja Aegna vahelt).

II. Kui laskeharjutusi peetakse ajutise laskeplatsi rajoonis, mille piirjoone punktide geograafilised koordinaadid on:

L 59°35,0' N, P 24°47,2' E
 L 59°35,0' N, P 25°02,5' E
 L 59°36,9' N, P 25°02,5' E
 L 59°41,9' N, P 25°01,9' E

L 59°43,3' N, P 24°43,5' E
 L 59°43,3' N, P 24°30,7' E
 L 59°36,2' N, P 24°30,7' E
 L 59°32,5' N, P 24°34,0' E
 L 59°32,5' N, P 24°47,0' E,

eiis valgustatakse Naissaare tuletorn punase tu-
 lega. Sellel juhul on N-poolne laevateec (Nais-
 saare ja Aegna vahel) ajutiselt suletud ja laevad
 võivad Tallinna lahte sisse ja välja sõita W poolt
 (Naissaare ja Suurupi vahelt).

Äride register

juulikuu esimesel poolel

Registreeritud uued firmad:

1. E. Admann, Tallinn, Laada pl. 190, saapa-
kauplus, ärip. Emilie-Sophie-Rosalie Admann.
2. Arnold Art, Pühajärve v., Vidrike k., agent
riidevärvide alal.
3. Alfred Brauer, Rõuge v., Rõuge alevik,
jahu-, villa- ja saeveski.
4. K. Brunberg, Tallinn, Niine 9, toidu-
ainete- ja piimakauplus, ärip. Karl Brunberg.
5. V. Enno, Tallinn, Turukaubamaja 3-b, liha-
kauplus, ärip. Voldemar Enno.
6. J. Hatskelevitš, Tallinn, Poska 31, maja-
tarvetekauplus (klaas- ja kivinõud), ärip.
Jakob Hatskelevitš.
7. Ed. Hoidorf, Tallinn, Kopli 16, puuhoov,
ärip. Eduard Hoidorf.
8. R. Jõe, Nõmme, Harku 41, toiduainetekaup-
lus, ärip. Rein Jõe.
9. A. Kajandu, Tallinn, U. Kalamaja 11,
pudukauplus, ärip. Alfred Kajandu.
10. Silditööstus „Kimmos“ A. Kallas, Tallinn,
Müürivahe 7, ärip. Aleksander Kallas.
11. Martin Karimäe, Alatskivi v., Sillaotsa t.,
jahuveski.
12. Ehitusühing V. Klaus ja Ko, Tallinn, Nar-
va mnt. 58, ehitusmaterjalidega kauplemine;
usaldusühing, täisosanik Wolfgang Klaus, ühin-
gu osakapital Kr. 6.000.—.
13. Anton Kolk, Vihula v., segakauplus.
14. Restoran-kohvik Kuning, Tallinn, Viru 1
Vene 2, ärip. Kirill Kuning.
15. Turbatööstus „Kadakasoo“ E. Kusul ja Ko,
Maidla v.; usaldusühing, täisosanik Erich
Kusul, ühingu osakapital Kr. 5.000.—.

A.-S.

„Kaubamaja Estika“

Aktiva.

Äriseis 31. detsembril 1938.

Passiva.

Kassa	940.12	Põhikapital	80.000. —
Jooksvad arved	2.220.68	Tagavarakapital	16.000.—
Vekslid portfelligi	9.993.48	Vallasvara kustutuse kapital	7.483.25
Kaubad laos	143.279.79	Kontokorrentarve pangas	5.750.86
Vallasvara	7.928.91	Kreeditorid	93.731.96
Deebitorid	72.717.37	Aktseptid	12.000.—
Tagatised	145.50	Ametnike hoiukassa	3.090.70
Väärtpaberid	6.490.—	Väljamaksmata dividend	120.—
Tulumaks	14.40	Ametnike ja teenijate abiandmise fond	2.140.—
		Üleminevad summad	11.315.03
		1937. a. puhtakasu saldo	909.20
		1938. a. puhaskasu	11.189.25
	<u>243.730.25</u>		<u>243.730.25</u>

**Odav reis
Saksamaale**

27. Saksa idamessile Königsbergis

20.—23. augustini 1939. a.

RAHVUSVAHELINE KAUBAMUSTRIMESS

Tehnika- ja ehitusmess. Põllundusnäitus. Käsitöönäitus. Erinäitused. Jõuvankrite näitus. Välismaanäitused.

Ule 100.000 m² väljapanekuruumi. 2500 väljapanijat, 200.000 külastajat, millest 5000 välismaalast.

Suured soodustused! Tunduvad hinnaalandused raudteel ja laevaliiniidel.

Tasuta juhtimine Königsbergi vaatamisväärsustel.

Alandatud hinnaga öömaja. Odavad ringreisid Ida-Preisimaal. Ekskursioonid majandusalal asjatundlikul juhtimisel.

Lähemaid teateid ja messitunnistusi saab SAKSA IDAMESSI auametilkust esindusest.

O. Gnauck, Tallinn, Koidula t. 9—3, telefon 312-62

16. Osühing Silikaatkivitehas „Kvarts“, Tallinn, Pärnu mnt. 61—1, silikaatkivitehas; põhikapital Kr. 250.000.—, juhatuse liikmed Maksimilian Grasberg, Valdemar Simsivart, Vadim Linde, Nikolai Jürgenson ja August Otema (end. nimi Ottenson), asjaajaja-direktor Paul Reitel.
17. V. Laks, Tallinn, Lai 31, trükikoda, ärip. Valerie Laks, prokurist Hans Laks.
18. Jaan Laos, Jõgeva v., Mõisa k., segakauplus.
19. Richard Lepits, Mõniste v., segakauplus.
20. Anton Lindam, Vohnja v., Tõdva-Kõnnu as., segakauplus.
21. Tõnismäe klaasi- ja majatarveteäri „Kaleva“ G. Lindemann, Tallinn, Pärnu mnt. 41, ärip. Georg-Andreas Lindemann.
22. Usaldusühing „Askania“ E. Lorenzsonn, H. Ziehr & Ko, Tallinn, Mundi 3—2, kaubanduskontor (toornahad, koloniaalkaubad, tekstiil- ja graafilised tarbed); usaldusühing, täisosanikud Eugen Lorenzsonn ja Harry Ziehr, ühingu osakapital Kr. 30.000.—.
23. M. Lunden, Tallinn, Kesk-Luha 8, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Marie Lunden.
24. K. Madal, Tõlliste v., Tsirgulinna, talurahvatarvete kauplus, ärip. Karl Madal.
25. Albert Michelson, Nõmme, Nurme 63, toiduainete kauplus.
26. A. Peterson, Tsirgulinna, Tõlliste v., pagariäri, ärip. Aleksander Peterson.
27. Täisühing „Metall“ Pähkelmann ja Ko, Tartu, Kompani 1-a, kaubanduskontor ja esindused; täisosanikud Jüri Pähkelmann, Vassili Belokon ja Hans Tiels, ühingu osakapital Kr. 1.500.—.
28. A. Reindov, Juuru v., toiduainete kauplus, ärip. Anna Reindov.
29. Tarbeainete kauplus „Majandus“ A. Remmel, Tallinn, Narva mnt. 67, talurahvatarvete kauplus, ärip. Ain Remmel.
30. Joann Ress, Võru, Tartu 5, vahetalitus ja kaubandusesindus.
31. Metsaäri N. Ring, A. Ogints & Ko, Tallinn, Lubja 7-a—2, metsaeksport; usaldusühing, täisosanikud Naftali-Herts Ring ja Abe Ogints, ühingu osakapital Kr. 300.—.
32. U/Ü. A. Ruttas ja Ko, Tartu, Suurturg 15, nõõbitööstus; täisosanik Aleksander Ruttas, ühingu osakapital Kr. 7.000.—.
33. Ivar Sander, Nõmme, Pärnu mnt. 5, värvi- ja kosmeetikakauplus.
34. „Värviladu Karu“ J. Schönberg ja J. Jõesaar, Tallinn, Tartu mnt. 6, värvide- ja keemiakaupade äri; täisühing, täisosanikud Johan Schönberg ja Jaan Jõesaar, ühingu osakapital Kr. 3.000.—.
35. Joh. Sild, Tallinn, Käo 18, aiatööstus (lilled ja aedvilid), ärip. Johannes Sild.
36. M. Sulev, Nõmme, Raudtee 57, puuviljakauplus, ärip. Maali Sulev.
37. Gustav Sõõrik, Tallinn, Tartu mnt. 30, parkeititööde ettevõtja.

38. Eesti Kirjastus „Majandus“ T a n r e, Tallinn, Narva mnt. 4, ajakirja väljaandmine ja trükitoodete (eriti majandusala käsitlevate) kirjastamine, ärip. Hille Tanre, prokurist Konsstantin Tanre.
39. Karel U m l a u f, Tallinn, Pärnu mnt. 40—7, esindused (autod, masinad, kunstsiid, vill, puuvill, suhkur j.t.).
40. A. V e h l m a n n, Tallinn, Muraka 9, toiduainetekauplus, ärip. Alvine Vehlmann.
41. R. V e i d e m a n n, Tallinn, Paldiski. mnt. 14-b, savitööstus, ärip. Raimund-Theodor Veidemann, prokurist Ella-Magdaleena Veidemann.
42. E. V ö ö l m a n n, Tallinn, Kõie 8, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Elvine Vöölmann.
3. René B a z a n c o u r t (isiklik agent masinate ja tehniliste artiklite alal), asukohaks Tallinn, Kuninga 2—9 (enne Linda 6—1).
4. Kurt B u r s y klaas-, kivinõude- ja majatarvetekaupluse, Tartus, Võidu 22, firmaks: K. Bursy „Majatarve“.
5. Sukatööstus „Cotton“ aktsiaselts, Tallinn, Põhja pst. 7, juhatause liikmeks valitud Aleksander Reichel.
6. E e s t i m a a T r ü k i k o j a Aktsia Selts, Tallinn, Rataskaevu 10, juhatause liige Harry Koch surma läbi lahkunud, juhatause liige Aleksander Silberhand asjaajaja-direktori kohalt lahkunud, kollektiivprokuura antud Aleksander Benckendorff'ile ja Volf Hoeppener'ile.
7. Helene E r m a n n jätkab äritegevust, avades Tallinnas, S.-Raevalla 28, toiduainetekaupluse firma all „H. Ermann“.
8. B. G e n s ja P o j a d, Tartu, Võidu 8 (s. o. end. Küüni 8), manufaktuur-, pudu-, terase- ja kirjutusmaterjalikauplus; täisosanikud Josef Genss ja Naftali Genss lahkunud, täisühing lõpetatud. Ettevõtte tegevust jätkab ainuisikliku äripidajana Sally Genss firma all „Sally Genss“. (Järgneb.)

Registreeritud muudatused:

1. „Baltonia“ H. A i s e n s t a d t ja Ko, Tallinn, Reimanni 28—2, naha- ja nahasaaduste eksport ja import, esindused; firma muudetud järgmiseks: „H. Aisenstadt ja Ko“.
2. Jakob A u p avanud Tallinnas, Kopli 7, söögimaja ja peab edasi söögimaja Kopli 18 firma all „J. Aup“.

A.-S. «SAVI».

Aktiva.	Äriseis 31. detsembril 1938.	Passiva.	
Kassa	1.180.92	Aktiivkapital	100.000.—
Jooksvad arved pankades	249.17	Tagavarakapital	14.119.41
Nõudmisvekslid portfellis	1.985.35	Kustutuskapital:	
Väärtpaberid	1.350.—	a) kinnisvaralt	21.740.83
Varad:		b) vallasvaralt	46.256.38
a) kinnisvara	82.623.16	Arved pankades	23.341.90
b) vallasvara	71.000.52	Hüpoteegilaen	13.788.59
Deebitorid	45.090.26	Kreeditorid	14.636.58
Kaubad:		Maksuvekslid	26.500.—
a) savitööstuses	21.105.47	Üleminevad summad	1.208.80
b) kaupluses	14.401.07	Väljavõtmata dividend	270.—
c) metallitööstuses	3.129.85	Puhaskasu	4.018.24
d) komisjonimütügil	1.058.35		
e) pottsepa-osakonnas	82.92		
Poolvalmiskaubad:			
a) savitööstuses	7.454.39		
b) metallitööstuses	482.86		
Pooleli-ehitused:			
a) pottsepa-osakond	3.580.18		
Materjalid:			
a) savitööstuses	7.561.56		
b) metallitööstuses	2.061.24		
Kinnipeetud tulumaks	32.40		
Kautsjonid	330.—		
Üleminevad summad	1.121.06		
	265.880.73		265 880.73
Kindlustused	53.500.—	Kindlustused	53.500.—
	319.380.73		319.380.73
Kulud.	Kulude ja tulude aruanne 31. detsembril 1938.	Tulud.	
Kulud	87.193.63	Mitmesugused tulud	91.211.87
Puhaskasu	4.018.24		
	91.211.87		91.211.87

Välisbörsid

	L O N D O N										
	17. VII	18. VII	19. VII	20. VII	21. VII	22. VII	24. VII	25. VII	26. VII	27. VII	28. VII
Dollar . . .	4.6819	4.6441	4.6826	4.6819	4.6819	4.6819	4.6826	4.6823	4.6818	4.6816	4.6813
Saksa mrk. .	11.667	11.680	11.672	11.667	11.667	11.665	11.617	11.667	11.667	11.665	11.665
Soome mrk. .	226.90	226.90	226.90	226.90	228.87	226.87	226.90	226.90	226.90	226.90	226.90
Rootsi kr. .	19.407	19.411	19.410	19.410	19.406	19.406	19.406	19.407	19.403	19.402	19.405
Daani kr. . .	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400
Norra kr. . .	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.902	19.905	19.905	19.903	19.905
Latt	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25
Litt	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.50	27.75	27.75	27.75	27.75	27.75
Floriin . . .	8.7775	8.74	8.7537	8.7462	8.7487	8.7387	8.7281	8.7493	8.75	8.7562	8.8062
Frank	176.72	176.72	176.72	176.72	176.72	176.72	176.72	176.72	176.72	176.72	176.72
Helveetsia fr.	20.773	20.752	20.761	20.757	20.756	20.742	20.738	2.750	20.750	20.751	20.748
Belga	27.562	27.568	27.561	27.556	27.556	27.555	27.558	27.556	27.556	27.556	27.557
Liira	89.02	89.06	89.05	89.05	89.03	89.03	89.05	89.05	89.05	89.04	89.04
Slott	24.87	24.87	24.90	24.87	24.87	24.87	24.87	24.87	24.87	24.87	24.87
Tšehhi kr. .	136.62	136.62	136.62	136.75	136.75	136.75	137.12	137.12	137.12	136.87	137.—
Pengö	23.87	23.87	23.87	23.87	23.87	23.87	24.12	24.12	24.12	24.12	24.12
Eesti kroon .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Tšerv.	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81	24.81
Peseeta . . .	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25
Kuld p. u. .	148 sh. 6 d.	148 sh. 5½ d.	148 sh. 6 d.	148 sh. 6½ d.	148 sh. 6½ d.	148 sh. 6 d.	148 sh. 5½ d.	148 sh. 6 d.	148 sh. 6½ d.	148 sh. 6½ d.	148 sh. 6½ d.
Höbe " " . .	167/8	163/4	163/4	163/16	163/16	167/8	1613/16	163/8	167/16	167/16	1611/16
Plaat. " " .											

	B E R L I I N										
	17. VII	18. VII	19. VII	20. VII	21. VII	22. VII	24. VII	25. VII	26. VII	27. VII	28. VII
Naelsterling .	11.670	11.675	11.675	11.670	11.670	11.670	11.675	11.670	11.670	11.670	11.670
Dollar	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493
Soome mk. . .	5.145	5.145	5.145	5.140	5.140	5.140	5.145	5.145	5.145	5.145	5.145
Rootsi kr. . .	60.08	60.12	60.12	60.07	60.09	60.09	60.12	60.10	60.10	60.10	60.10
Daani kr. . . .	52.10	52.12	52.12	52.10	52.10	52.10	52.12	52.10	52.10	52.10	52.10
Norra kr. . . .	58.63	58.65	58.65	58.63	58.63	58.63	58.65	58.63	58.63	58.63	58.63
Latt	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Litt	41.98	41.93	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98
Floriin	132.68	132.25	133.30	133.30	133.30	133.40	133.75	133.27	133.20	133.20	132.55
Frank	66.05	66.05	66.05	66.05	66.05	66.05	66.05	66.05	66.05	66.05	66.05
Helveetsia fr.	56.19	56.21	56.23	56.21	56.21	56.23	56.28	56.25	56.23	56.23	56.23
Belga	42.34	42.34	42.36	42.34	42.34	42.34	42.36	42.36	42.36	42.36	42.36
Liira	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Tšehhikr. . . .	8.530	8.530	8.530	8.530	8.530	8.530	8.530	8.530	8.530	8.530	8.530
Eesti kr. . . .	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

29. VII 1939. a.

Nisupüül (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):		Kroonid.	Poolsoore	100 kg	Kroonid
„Sampo“	100 kg	28.—	Sõre	„	42.—
„Kungla“	„	32.—	Manna	„	43.—
„Pehme II“	„	33.—	Rukkijahu	„	18.00—19.50
„Kalev“	„	35.—	Rukkipüül	„	26.00—27.00
„Eesti parem“	„	40.—	Nisu pehme — sõre	„	28.00—43.00
„Granular“	„	37.—	Kaerahelbed	„	32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 19. VII 1939. a.

	Kroonid.		Kroonid.
J. Puhk ja Pojad suurveski:		Raud, sordi	100 kg 21.50—26.—
Jahud: rukki	100 kg 18.00—19.50	Raudvits	" 26.00—33.—
" püül	" 26.00—27.00	Raudplekk	" 29.00—37.—
" nisu, pehme—sõre	" 28.00—43.00	" tsingitud	" 39.00—45.—
Kaerahelbed (Herkulo)	1 kg —.32	Raudtalad	" 19.50—20.—
A/S. Rotermanni teh.:		Teras, talla, ree	" 25.—
Jahud: rukki	100 kg 18.50	" vedru	" 50.—
" püül	" 27.—	" valu	" —.90—1.—
" nisu, pehme — sõre	" 25.50—42.00	Malm nr. 2	" 8.60
Nisu	" 22.00—23.00	Inglitina	" 470.00—475.—
Rukis	" 16.00—17.00	Seatina	" 38.00—43.00
Kaerad, sööda	" 12.00—13.00	Vaskplekk, punane	" 180.00—240.—
Odrad, toidu	" 16.00—17.00	Vaskplekk, valge	" 160.00—200.—
Seemned: ristikehina, pun., hil.	" 90.—	Tsinkplekk	" 75.00—80.—
" timuti	" 110.—	Masinaõli, ...	" 21.00—22.—
Herned, toidu, rohelist	" 21.00—30.00	" Ameerika	" —
Riis, Burmah II	" 45.00—46.00	Mootoriõli, Ameerika	" 38.00—70.—
Kartulitärklis „Supérieur“	" 30.—	" Poola	" —
Sürup, kartuli, 42%	" 31.00—33.00	Autoõli, Ameerika ja Daani	" 42.00—135.—
Glükoos	" 31.00—33.00	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
Margariin, kodumaa	" 69.00—77.50	teõli, tsistern	1000 kg 65.00—70.—
Kakao, Hollandi	1 kg 1.80—2.40	Tsilindriõli, Ameerika	100 " 30.00—50.—
" Eesti	" 1.00—2.30	Nafta, Vene	" 12.00—12.50
Kohv, Rio, Santos jne.	" 2.65—3.30	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	" 14.00—15.00
" Kesk-Ameerika sordid	" 4.75—5.75	" Ameerika	" —
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	" 5.60—6.00	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-	
Tee, laht., oranž Pekoe, Java	" 5.00—5.50	tööst. segabensiin, fr. Tallinn, netto ltr.	—.32
Sidrunid	kast —	Autobensiin	" —.32
Apelsinid	" 20.00—23.00	A/Ü. Eesti Kiviõli bensiin, „Estolin“,	
Suhkur, peenike, Inglise	100 kg 48.75—49.00	tsistern, fr. Tall. ühes teedemaks.	" —.33—0.35
" " Poola	" —	Bensiin, I s., välisbensiin	" —.34—0.36
" " Ameerika	" 48.50—48.75	Pesusooda, kodumaa	100 kg 8.50—9.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun		Seebikivi	" 28.50—29.50
Irboska ja Narva	" 2.70—2.90	Värvid, nigros., vees sulav, välism. 1 kg	6.50
" " Saksa, fr. Tallinn	" 2.50—2.70	" tsinkvalge, välism. 100	39.00—43.—
" " Vene	" 2.50—2.70	" tinavalge, "	73.00—77.50
Heeringad: Šoti „Matties“, I sort, tünn	43.00—46.00	" ooker, "	16.00—23.—
" „Matfulls“	" 44.00—48.00	Kunstväetised: fr. Tallinn ja Pärnu	
Liha, sea, I sort	1 kg 00.82—00.87	Superfosfaat 18/20% ^o , inglise	100 kg 5.70
Liha, looma, I sort	" 00.35—00.50	" " rootsi	" —
Õlikoogid, linaseemne	100 kg 13.50—14.25	" " hollandi	" 5.70
Sojatangud	" —	" " vene	" 5.60
Nisukliid	" 10.—	" " „lahti-	
Maapäkklikoogijahu	" 15.—	selt, fr. piir	" 4.80
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn	1000 kg 35.—	Toomasjahu 15 ¹ / ₂ % ^o	" —
Kivisüsi, auru, fr. Tallinn	" 29.—	Segafosfaat 22/23% ^o	" 4.75
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr.	1000 kg 50.—	Eesti fosforiit 25/27% ^o	" 3.35
Kütteturvas (A/s. „Eesti Turbat.“)	" 10.—	Kaalisool 40% ^o	" 11.70
Turbabrikett fr. vagun Tootsi jaam	" 13.50	Kainiit 14% ^o	" —
Põlevkivi, netto	" 9.—	Lubisalpeeter 15 ¹ / ₂ % ^o	" 14.75
Kütteõli, netto	" 58.—	Tšiilisalpeet. 16% ^o (terakujuuline)	" 15.50
Raskeõli A. B. C.	100 kg 7.25	Lubiammoonsalpeeter 20,5% ^o	" 17.—
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		Väavelhapuammoonium 20,6% ^o	" 15.—
tünnid br.	" 9.75	Nitrofoska (14 : 14 : 18% ^o)	" 24.50
Asfaltemulsioon	" 10.25	Põllukips, jahvatatud, fr. Irboska	" 2.—
Asfaltmastiks	" 5.75	Tsement,	
Katuselakk, vaatides, " br.	" 10.25	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	5.85
Fenolaat, ...	" 5.25	paberkottides	5.15
Karbolilineum „Estokarbolilineum“		Kriit, pestud	100 kg 4.00
A. B. C. netto	8.75—11.75	Kivitõrv	" 14.00—22.50
Raualakk, netto	100 kg 16.75	Puutõrv	" 20.—
Immutusõli D. C., netto	" 6.75—7.75	Lubi, Tallinn, ...	1000 kg 33.—
Maanteeõli	" 5.80	" fr. Tamsalu	" 22.—
Viljapuu-karbolilineum, netto	ltr. 0.25	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska	" 30.—
Mootorpetrooleum, ...	kg 0.13,5	" krohvimise, fr. v. Tallinn	" 42.—
Mootornafta	" 0.11,5	Telliskivi, I s., fr. Tallinn	1000 tk. 42.—
Diiselnafata	" 0.11,5	Silikaat, I s., fr. vabrik	" 40.—
Putukamürk „Puttox“	" 1.50		

	Kroonid
Tullitikut, originaalkast (5000 toosi) . . . . . kast	125.—
Tallanahk, Eesti nahast . . . 1 kg	2.30—2.70
Tallanahk, Ameerika, I s. . . .	2.60—2.90
Linaseemneõli . . . . . 100 kg	57.—
Värnits . . . . . 100 kg	57.—
Piirit., puh., eksp. (ekskl.v.) fob Tall. hl/alk. 40.00-42.00	
Paber, rotatsiooni . . . . . 100 kg	23.20
Puuvillane riie, Bjas, netto . . . mtr.	0.52—0.62
" " Mitkal " " "	0.40—0.53,5

Lambavill 15. VIII 1936. a.	
" I sort . . . . . 1 kg Kr.	3.55
" II " . . . . . " "	2.80
" III " . . . . . " "	2.05

Võid. 24. VII 1939. a. Tendents: rahulik.
1. sort 1 kg Kr. 1.54, mis on tulnud sisse 17.—23. VII 39.

Kaseiin. 24. VII 1939. a.
Toorkaseiin I s. 1 kg fr. piimatalitus. Kr. —.10.
    " II " " " " " " " —.80.
Tendents: vaikne.

Lambaliha 21. VII 1939. a.
Eksporditava värske lambaliha hind Tallinna tapamajades headuse järgi 80—85 senti kg.

Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas 28. VII 1939. a.
Peekonsigade tapakaal: 31. VII — 5. VIII 1939. a.

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72 kg	110	105	0.99		
55,5—59 "				0.95	Siseturu-
72,5—75 "	105	101			hinnad
75,5—80 "	101	0.97	0.94		

Elussigade hindadeks noteeriti:
100—120 kg raskused — s. eluskaalu kg.
120—160 " " 67 " " " "
161 ja raskemad 61 " " " "

Kanamunad. Tendents: eksportmunadel vaikne.
28. VII 1939. a.
1 kg eksportmune fr. kogumispunkt Kr. —.70
1 " siseturumune " " " " Kr. —.68

Piim. 24. VII 1939. a.
Talupidajate poolt müüdava piima hind Tallinnas ühe liitri eest:

I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	12 s. ltr.
I valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	11 " "
II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes kauplustele müües	10 " "
II valiku rõõskpiim lahtistes nõudes piimatööstustele müües	9 " "

Juust. 17. VII 1939. a. Tendents: kindel.
Juustu hinnaks noteeriti ilma riikliku juuremaksuta fr. Tallinn

Sissetuln. juustu vanadus peab olema vähem. 120 päeva		Eksportjuust:		Siseturujuust	
Šveitsi juust kuni 80-kg ratas ja üle					
sort 12 A	120 senti kg	110 s. kg	Šveitsi	1.10—1.25	
" 12 B	117 " "	107 " "	Edami	0.95—1.05	
" 11 A	118 " "	108 " "	Backst.	0.95—1.05	
" 11 B	115 " "	105 " "	Tilsiti	1.05—1.15	
" 10A, B, C	106 " "	106 " "			
			Konserv.	35% rasva	100—110
				45% "	120—160
				50% "	150

Lina d. 7. VII 1939. a. Tendents: kindel.
Lina kokkuostuhinnad sentides ühe kg eest franko kokkuostja ladu riiklike standardsortide alusel (s. o. sortide eest, mis vastavad Põllutööstusministeriumi lina väljaveo kontrolli nõuetele nii omaduste kui ka harimise ja sidumise poolest):

	Petseri- ja Võrumaal	Mujal Eestis
	Kroonid	
Lina, ristna R	138	136
hoffsdreiband HD	129	127
dreiband D	120	118
ordinäärdreiband OD	111	109
liivi ordinäärdreiband LOD	102	100
takupraak H	93	91

Takud I . . . . . 1 kg	91
" II . . . . . "	81
" III . . . . . "	71
" ehituse . . . . . "	15—20

Kartulid. Tendents:
Söögikartul: Virurannal . . . . . — kv.
    Läänerannal . . . . . — "

Seemnekartul: raudteejaamades . . . . . — "
    "Varajane kollane". . . . . — "
    "Bintje". . . . . — "
    "Yorgi herisog" . . . . . — "
Tööstuskart.: piiritusevabr. 10 s. t. kg — "

Kalad. Ekspordikõlvulised fr. rannik. 17. VII 1939.
Lõhe (marjaga) värske, kaal alat. 6 kg 3.10 Tend.: rahu
Lõhe (niisaga) värske, kaal alat. 6 kg — "
Angerjas elus, rändangerjas, kaal alates 400 g. — s. kg. Tendents: — "
—do— eluspaigaangerjas, 1.35 s. kg " kindel.
Koha, värske, alates 38 cm, 0.80 s. kg. " "
Koha, kaal 1—3 kg " "
Haug, värske, valik 1—3 kg, 0.40 s. kg " "
Haug, elus, sumpades — s. kg " "
Latik, värske, alat. 800 gr., — s. " "

Aiasaadused. 28. VII 1939. a.
Mustad sõstrad vesihoidisteks
I valik fr. kokkuostupunkt pakkimiskuludeta 50 s. kg.
II " " " " " " — "
Tendents: püsiv. "
Sibulad: ekspordikõlvulised, fr. kogumisp. — s. kg.
Tendents: — "
Kurgid: konservitud, ekspordikõlvulised, ca 5 kg plekknõu — Tendents: — "

Toornahad 28. VII 1939. a.
Hinnad on maksvad vastuvõtu- punkt 31. VII — 6. VIII 1939. a.
Hobusenahad: soolatud, 17 kg ja üle; värsked 20 kg ja üle. . . . . Kr. 10.— tükk
soolatud, alla 17 kg; värsked, alla 20 kg . . . . . " 6.50 "
praak. . . . . " 3.50 "
Tendents: kindel.

Veisenahad:	
värsked I	— .70 kg
" II	— .63 "
" praak	— .50 "
soolatud I	— .82 "
" II	— .74 "
" praak	— .60 "
Tendents: kindel.	

Vasikanahad: kerged, värskelt kuni 3½ kg ja kuivad . . . . . " 3.50 tükk
rasked, värskelt kuni 3½ kg ja üle " 1.10 kg
praak . . . . . " 1.75 tükk
Tendents: kindel.

Lambanahad:

I OJ	Kr. 3.35	tükk
II J	„ 3.00	„
III L	„ 2.25	„
IV K	„ 1.75	„
V praak	„ —.60	„

Tendents kindel.

Karusnahad 3. V 1939.

fr. vastuvõtupunkt

I Kasvanduse karusnahad . . . . . Kr. — tk.

II Jahi karusnahad:

metsjänes, täisvääruslik (1/1)	„	—	„
punane rebane (1/1)	„	—	„
tuhkur (1/1)	„	—	„
nirk (1/1)	„	—	„
naarits (1/1)	„	—	„

Tendents: püsiv.

III Hõberebase nahad:

1) mustad ja tumedad, täisväärt. (1/1)	Kr. —	tk.
2) 1/4 hõbe „ (1/1)	„ —	„
3) 1/2 „ „ (1/1)	„ —	„
4) 3/4 „ „ (1/1)	„ —	„
5) täishõbe, täisvääruslik (1/1)	„ —	„
6) vigastatud „ —	„ —	„

Tendents:

Metsamaterj. hinn. fr. laduplats Tallinn. 12. VII 1939.

Palgid: kuusk ja mänd	thm. kr. 16.00—17.—
Plokk-palgid	„ 30.00—33.00
Paberipuud — sulfiit	r.-m. „ 8.20—10.00
Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra	
laduplats 75% kooritud	„ „ 6.15
Paberipuud — sulfaat, fr. Kehra	
laduplats 30% kooritud	„ „ 5.65
Paberipuud — sulf.-haab. Kehra	
laduplats 30% kooritud	„ „ 5.65
Toepuud	„ „ 8.50—9.50
Pakud: kask	thm. „ —
lepp I sort	„ „ —
tamm	„ „ —

London.

Bacon, kaal 112 Ingl. naela. 28. VII 1939.

Iiri	sh. 89/- — 99/-
Daani	„ 98/-
Hollandi	„ 94/-
Eesti	„ 89/-
Rootsi	„ 94/-
Poola	„ 89/-

Nisu, kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg

Northern Manitoba	sh. 23/6
Rosario Santa Fe	„ —

Jahu, kaal — 440 Ingl. n. = 63,5 kg

Good Canadian	sh. 11/9
-------------------------	----------

Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „ 5/9**Kaerad**, „ „ „ = 50 kg „ 6/3—6/6**Linad**, cif per tn.

Livonian, Basis Risten	£ 89/-
----------------------------------	--------

Manchester.

Või. 28. VII 1939.

Eesti	sh. 114/- — 116/-
Läti	„ 114/- — 116/-

saar	thm. Kr. —
Prussid	„ 34.00—36.00
Saetud materjal: plangud + 25% laudu:	
alus 7%:	
„ kuusk u/s	„ „ 39.—
„ „ IV sort.	„ „ 35.—
„ mänd u/s	„ „ 37.—
„ „ IV sort.	„ „ 33.—
Kastilauad	„ „ 50.00—60.00
Krohviliistud	„ „ 29.00—38.00
Liiprid 15 cm × 25 cm × 270 cm	„ „ 3.—

Tendents: püsiv.

Prahid.

Lina

Tallinn — Stettin	1000 kg Rmk. 14.25
„ — Gent	1016 „ sh. 29/-
„ — Dundee	„ „ 38/-—45/-

Puumaterjalid.

Standard

Tallinn — London	„ sb. 32/6
„ — Hull	„ „ 36/-
„ — Manchester	„ „ 45/-
„ — Grangemouth	„ „ 31/-
„ — Belfast	„ „ 45/-
„ — Dundee	„ „ 32/6
„ — Antwerpen	„ „ 37/-
„ — Gent	„ „ 37/-
„ — Rotterdam	„ „ 35/-
„ — Amsterdam	„ „ 40/-

Segakaup.

Tallinn — Stettin	1000 kg Rmk. 18.00—30.—
„ — London	1016 kg sh. 17.00—35.—
„ — Stokholm	1000 kg Rkr 11.00—30.—
„ — Stettin, või	tünn Rmk. 1.50
„ — London	„ sh. 2/6

Kartulid.

Tallinn—Stokholm	1000 kg 6.50
----------------------------	--------------

Toiduainete turg

Soome	sh. 117/- — 119/-
Rootsi	„ 117/- — 119/-
Daani	„ 128/- — 131/-
Uus-Meremaa, finest	„ 123/-
„ „ first	„ 121/-

Hamburg.

Nisu. 29. VII

Sisemaa, 50 kg eest	\$ —
Manitoba I, cif 100 kg eest term. „	—
Hard Atlantic	„ 2.63

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis	sh. —
„ „ Amsterdamsis	„ —

Suhkur.

Toores	sh. 7/ — 8/3
Belgia	„ 8/9
Poola	„ 8/6
Hollandi	„ 9/-

Riis, Burmah II . . . . . Rmk. --

Väärtpaberite kursid Tallinna börsil
30. VI 1939. a.

Väärtpaberid	Nomin.- väärt.	Vihmane divid.	Teatud	Ostjad	Muudjad
Kroonides					
1927. a. 7 ⁰ / ₀ E. V. välisl. \$	1000	—	—	3750	—
1927. a. 7 ⁰ / ₀ E. V. välisl. £	100	—	—	1690	—
Riigik. pantk. võõrandat. maade eest tasu maks. s. A. B. C. (55 a.) 2.66 ⁰ / ₀	100	—	—	68	—
Majandusmin. rahandusosakonna pantkirjad:					
seeria D. (20 a.) 2.66 ⁰ / ₀	100	—	—	53	—
" E. (20 a.) 2.66 ⁰ / ₀	100	—	—	57	—
" F. (9 a.) 2.66 ⁰ / ₀	100	—	—	31	—
Pikal. P.: pantl. (20 a.) 6%	5000	—	—	—	—
" " " 6%	1000	—	—	—	—
võlakirjad (20 a.) 5%	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 5%	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 4 ¹ / ₂ %	5000	—	—	—	—
" (5 a.) 4%	5000	—	—	—	—
4% Asunduskapit. võlakirj.	100	—	—	90	—
4 ⁰ / ₀ Asundusk. võlakirj., mis antud E. Maap. poolt krediitasutust. nende nõudm. ümberlaenust.	100	—	—	—	—
6 ⁰ / ₀ E. Hüpot.-p. pantlehed	100	—	89	89	90
5 ⁰ / ₀ E. Maakrediits. riigi poolt garanteerit. pantl.	100	—	95	95	96
5 ⁰ / ₀ E. Maakrediits. pantl.	100	—	—	—	—
5 ⁰ / ₀ T. Immoibiilp. pantl. rbl.	100	—	—	—	—
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ E. Maap. pantl. (7 s.)	100	—	—	—	—
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " " (8 s.)	100	—	—	—	—
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " " (9 s.)	100	—	—	—	—
Aktsiad: Eesti Pank.	50	9%	—	65	—
Krediit Pank	50	7 ¹ / ₂ %	—	—	—
Pärnu Krediit Pank	50	4%	—	—	—
Tartu Tööstuse Pank, a/s.	50	5%	—	—	—
Balti Puuvilla ketr. ja kud. vabr. a/s	50	3%	—	—	—
Eesti elektrimasin. ehituse a.-s., end. „Volta“	100	8%	—	—	—
„Eesti Union“ kindl. a/s.	50	6%	—	—	—
„Ephag“ Eestim. rohu- ja apteegikaub. ühing	100	9%	—	—	—
Eestimaa trükikoda a/s.	50	—	—	—	—
„Ilmarine“ a/s.	100	—	—	—	—
„Fr. Krull“ a/s.	50	8%	—	—	—
„Hansa“ kindl. a/s.	50	10%	—	—	—
„Kinnisvara“ o/üh.	50	6%	—	—	—
„Kütte Jõud“ a/s.	100	—	—	—	—
„Majaomanik“ kinnisvarade kasut. o/ü.	50	7%	—	—	—
„Massoprodukt“ a/s.	50	—	—	—	—
„Mootor“ o/ü.	1000	8%	—	—	—
Narva Kirjastusühisus	50	5%	—	—	—
Piirit. puhast. vabr. o/üh.	500	3 ⁰ / ₀	—	—	—
„Polaris“ Eesti kindl. a/s.	50	12%	—	—	—
„Port-Kunda“ a/s.	50	6%	—	—	—
Põhja kindlustuse a/s.	50	—	—	—	—
Saku õlletehase a/s.	50	—	—	—	—
C. Siegel a/s.	50	5%	—	—	—
SindiTekstiilvabrikute Üh.	50	—	—	—	—
Türi Pab. ja Puup.-v. a/s.	50	—	—	—	—
„Ühiselu“ a/s.	50	—	—	—	—
O/ü. „Tarlon“	50	—	—	—	—
Kreenuh. Puuvillas. Man. o/a.	5000	2 ⁰ / ₀	—	—	—
„Eesti Kiviõli“ a/ü.	50	—	—	—	—
O/ü. Raadio-Elektrotehn. Tehas „Ret“	100	10%	—	—	—
A/S. Tall. Laevähisus	50	12%	—	—	—
O/ü. „Elamu“	50	7%	—	—	—
A/S. A. Rosenwald & Co.	250	—	—	—	—
Ko./ü. „Loodus“ põhiosat. eelisosatäh.	50	7%	—	—	—
O/ü. „Ilutrukk“ põhiosatäh.	50	10%	—	—	—
„ „ eelisosatäh.	50	8%	51	50	51
„ „ eelisosatäh.	50	8%	51	50	51

Tallinna fondibörsi

kursisedel

		24. VII 1939	25. VII 1939	26. VII 1939	27. VII 1939	28. VII 1939	29. VII 1939
New York dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.85	3.85	3.85	3.85	3.85	3.85
	M.	3.92	3.92	3.92	3.92	3.92	3.92
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11	18.11
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
Berliin	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	154.80	154.75	154.80	154.80	154.80	154.80
	M.	157.00	156.95	157.00	157.00	157.00	157.00
Berliin (clearing) 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	146.63	146.63	146.63	146.63	146.63	146.63
	M.	—	—	—	—	—	—
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98	7.98
	M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40
	M.	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60	94.60
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85	80.85
	M.	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05	82.05
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95	90.95
	M.	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15	92.15
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	10.21	10.21	10.21	10.21	10.21	10.21
	M.	10.41	10.41	10.41	10.41	10.41	10.41
Amsterd. 100 flooriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	206.70	206.90	206.40	206.35	206.35	205.10
	M.	210.20	210.40	209.90	209.85	209.85	208.60
Riia 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	71.40	71.40	71.40	71.40	71.40	71.40
	M.	72.50	72.50	72.50	72.50	72.50	72.50
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	87.10	87.10	87.10	87.10	87.10	87.00
	M.	88.50	88.50	88.50	88.50	88.50	88.50
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	65.55	65.55	65.55	65.55	65.55	65.55
	M.	66.55	66.55	66.55	66.55	66.55	66.55
Milano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	20.29	20.29	20.30	20.30	20.30	20.29
	M.	20.64	20.64	20.65	20.65	20.65	20.64
Milano (clearing) keskm. kurs.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	20.52	20.52	20.52	20.52	20.52	20.52
	M.	—	—	—	—	—	—
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.60	72.60	72.60	72.60	72.60	72.60
	M.	74.10	74.10	74.10	74.10	74.10	74.10
Kaunas 100 liitti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	64.30	64.30	64.30	64.30	64.30	64.30
	M.	65.55	65.55	65.55	65.55	65.55	65.55
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.60	72.60	72.60	72.60	72.60	72.60
	M.	74.10	74.10	74.10	74.10	74.10	74.10
Kuldpuhas üks gr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	—	—	—	—	—	—

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE

23. juulil 1939. a.

AKTIVA

PASSIVA

1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides	40.904.954.27	2. Tagavarakapital	1.276.038.89
välisraha	7.528.001.61	3. Eritagavarakapital	4.122.865.94
2. Vahetusraha	919.788.11	4. Jooksvad kohustused:	
3. Sisevekslid:		a) pangatähed liikvel	53.786.975.—
kaubavekslid	9.042.947.13	b) jooksvad arved:	
põllumajandusl.	2.040.524.50	valitsuse	7.980.316.66
metsatööstusl.	22.912.16	pankade	11.985.323.69
4. Laenud:		teised	2.536.990.38
valitsusele	—	5. Muud passivad	22.502.630.73
teistele *)	12.889.382.15		28.518.311.82
5. Kinnis- ja vallasvara	3.458.851.47		
6. Muud aktivad	38.399.460.98		
	<u>115.206.822.38</u>		<u>115.206.822.38</u>

Kattevara vahetamine jooksvate kohustustega: 63,49%.

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 760.769.77.

JUHATUS

PIIRITUSEPUHASTAMISE VABRIKUTE O-Ü.

Tallinna Viinavabrik

Peenviinad

Parfümeeria

KULDAURAHAD PARIISIS 1924. A.
GRAND PRIX TALLINNAS 1925. A.

MEREPUIESTEE 15. TELEFON 304-26

EESTI KIVIÕLI A.-Ü.

Aktiva	Ärises 31. detsembril 1938.	Passiva	
Maad	285.362.85	Aktsiakapital	1.200.000.—
Hooned	3.544.446.47	Tagavarakapital	10.990.42
Tööstuse sisseseade	7.747.153.15	Amortisatsioonikapital	3.494.869.94
Roobasteed	96.525.28	Konsolideeritud laen	6.055.500.—
Kontsessioonid ja osavõtmised	1.478.765.—	Kreeditorid	7.893.192.18
Mäetööstuse sisseseade	431.928.39	Üleminevad summad	465.763.38
Vallasvara	995.337.33	Garantii kreditorid	430.607.—
Kassa	669.817.60	1938. a. puhaskasu	1.944.61.—
Deebitorid	2.131.376.11	1937. a. puhtakasu ettekanne	6.103.34
Pool- ja valmistooted	698.015.09		
Materjalid	673.429.21		
Üleminevad summad	375.707.39		
Garantii deebitorid	430.607.—		
	<u>19.558.470.87</u>		<u>19.558.470.87</u>

Aktiva	1938. a. kulud ja tulud	Tulud	
Üldised ärikulud	1.677.813.75	Tootmise ja müügi brutokasud	2.556.108.89
Maha kirjutatud lootusetu võlad	163.18	Mitmesugused kasud.	103.219.94
Amortisatsioon	979.407.29		
1938. a. puhaskasu	9.944.61		
	<u>2.659.328.83</u>		<u>2.659.328.83</u>

Tallinna Majaomanikkude Pank Ü-P.

Harju 45 (Vabadusväljaku nurgal)

Välisraha, seifid, laenud, hoisusummad

Arvete seis 30. juunil 1939. a.

Aktiva	Passiva
Sularaha ja kassatagavarad . . . . . kr. 2.859.055.77	Omakapitalid . . . . . kr. 786.654.50
Väärtpaberid . . . . . " 3.060.342.77	Hoiused . . . . . " 16.133.705.28
(nendest kr. 2.800.000.— riigi	Korrespondendid . . . . . " 117.747.—
poolt garanteeritud)	Garantiid . . . . . " 362.540.60
Laenud . . . . . " 10.706.018.19	Muud passivad . . . . . " 134.115.82
Korrespondendid . . . . . " 439.821.66	Tulud . . . . . " 485.944.61
Garantii deebitorid . . . . . " 362.540.60	
Kinnis- ja vallasvara . . . . . " 434.391.81	
Muud aktivad . . . . . " 32.208.24	
Kulud . . . . . " 126.328.77	
<u>Kr. 18.020.707.81</u>	<u>Kr. 18.020.707.81</u>

Laenude lisakindlustuseks panditud obligatsioonid ja muud väärtused . . . . . kr. 12.880.000 —

Inkasso dokumendid . . . . . " 503.923.89

UNITED BALTIC CORPORATION, LTD.
158, Fenchurch Street, London, E. C.

Regular Mail, Passenger and Cargo services between
L O N D O N and DANZIG, GDYNIA, LIEPAJA, MEMEL,
RIGA and TALLINN
H U L L and MEMEL, RIGA and TALLINN
AND VICE VERSA.

All vessels fitted with refrigerating machinery of Lloyd's highest class.

TALLINN to HULL and LONDON
every WEDNESDAY.

Through-cargo with prompt transhipment in HULL or LONDON to:
NEWCASTLE-ON-TYNE, LEITH,
DUNDEE and GLASGOW
and to the main Provincial Ports, also to:
ANTWERP, BRUSSELS, DUNKIRK
and to
SPANISH AND NORTH AFRICAN PORTS, PORTUGAL,
U. S. A., GULF PORTS, PACIFIC COAST, SIAM, INDIA,
AUSTRALIA, NEW ZEALAND, SOUTH AFRICA, PALES-
TINE and TURKISH PORTS.

For particulars regarding freight-rates etc. apply to :

UNITED BALTIC CORPORATION
(ESTONIAN AGENCY — R. KINGHORN)

TALLINN, Pärnu mnt. 10.

Tel. 444-34